

LA MAR D'AMUNT

REVISTA INFORMATIVA DE LA COSTA BRAVA NORD

2ⁿ
ANIVERSARI

ANY - II

Número 12 OCTUBRE '93

exemplar gratuït

*Primer hem acabat el camp.
El nostre objectiu actual és...
la seva residència*

Peralada Golf

TEL. INFORMACIÓ (972) 53 83 06

EDITORIAL

Benvolguts lectors.

Després de l'època estiuenca i de l'allau de turistes que aquest passat mes d'agost ens han visitat, retorna la tranquil·litat a la nostra zona, i és l'hora de retrobar-nos. Ara amb una mica més de tranquil·litat i sense tantes presses, podem tornar a aturar-nos a xerrar i fer recompta dels dies passats.

Malauradament podem contemplar també, les destrosses fetes pel foc a les nostres contrades i com sempre ens fem la mateixa pregunta: Fins quan? Fins quan continuaran cremant els nostres boscos? Fins que no en quedin? Ja està bé! Estem cansats de veure tantes destrosses. I qui els provoca? L'eterna pregunta. A qui li interessa? Especuladors, pastors, descuidats? Tant s'hi val, si continuem amb aquest ritme, haurem de donar la raó a aquells que fa anys deien que l'Àfrica començava als Pirineus i, si no tenim més cura, ni demanem més responsabilitats, aviat el Sàhara començarà a casa nostra, a la Mar d'Amunt.

I com que el temps passa, i a vegades quasi sense adonar-nos-en, aquest número de *La Mar d'Amunt*, és el del Segon Aniversari de la nostra revista. 12 números al carrer per a que tots vosaltres els llegiu, i podem dir amb satisfacció que a pesar de tot, fins i tot aquells que ens han atacat en el seu moment, de la crisi econòmica, de la recessió, la competència i a vegades del poc sentiment del "de casa", continuem tirant endavant i a la vegada creiem que millorant, si més no, intentant-ho, procurant que cada número sigui atractiu i interessant per a tots vosaltres que el llegiu. Però també gràcies a tots vosaltres, els proveïdors, col·laboradors, anunciants, subscriptors, amics i sobretot a vosaltres lectors, comencem el camí del tercer any; i el comencem amb tanta il·lusió com en el primer número i, això sí, amb més ganes que mai de dir-vos a tots:

GRÀCIES

PASTISSERIA

Guisset

carrer major, 2 - tel. 38 02 72 **llançà**
plaça del port, 1 - tel. 38 03 94 **port de llançà**

FLECA - GRANJA - PASTISSERIA

TOCS

carrer castellà, 31 - tel. 38 03 93
port de llançà

SNACK
BAR

PACU PACU

PASSEIG MARÍTIM, 5
Tel. 12 03 92

PORT
DE
LLANÇÀ

ELECTRO-HOGAR

GARRIGA

Plaça Pi i Margall Tel. 38 90 58 COLERA

Fané - Cap Ras - La Bateria

VENDA DE PISOS A LES MILLORS ZONES DE LLANÇÀ

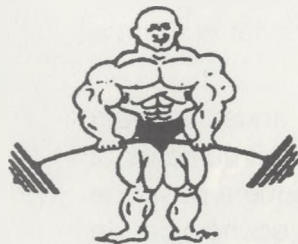
MIQUEL ROQUÉ

c/ Bateria, 17 - Tel. 38 00 23 LLANÇÀ

SERVEIS • AMARRADOR
• GRUA
• VARADOR
• PINTAT
• CARRO VARADA
• EMMAGATZEMATGE VELA LLEUGERA
• PISCINA
• TOT TIPUS DE SERVEIS SEGONS LA TEMPORADA

CLUB NÀUTIC DEL PORT DE LA SELVA
LA LLOIA, S/N TEL. (972) 38 70 00 FAX (972) 38 70 01
EL PORT DE LA SELVA

GIMNÀS
MANTENIMENT
MUSCULACIÓ
SAUNA
SOLARIUM
DERMO-SUDORACIÓ
HIDROMASSATGE-SPA

GIMNÀS LLANÇÀ PORT

C/ Sebastián Elcano, 3 - Tel. 12 08 12 - LLANÇÀ

VIDRES LORENA

• VENDA I COL·LOCACIÓ
DE TOTA MENA DE
VIDRES I MIRALLS

▶▶ SERVEI RÀPID !!

L
L
A
N
Ç
À

c/ Mina, 9 - Tel. 12 01 99
(de 8 a 20 hores contestador)

FONTANERIA - GAS
CALEFACCIÓ

ELECTRICITAT FÀBREGA

TÈCNIC ESPECIALISTA

C/ Reina Sibil·la, 25-27 - Tel. 53 41 68 17469 FORTIÀ
c/ de la Pujada, 1 - Tel. 12 51 26 17497 PORTBOU

— Restaurant —

La Vela

ESPECIALITATS EN PEIX I MARISC
—SERVIM ANÈMONES—

Pintor Martínez Lozano, 3 Tel. 38 04 75 PORT DE LLANÇÀ

LA MAR D'AMUNT

REVISTA BIMESTRAL DE LA COSTA BRAVA NORD

EDITA:

DIRECTOR:

JOAN SABATER i COMELLAS

SOTS-DIRECCIÓ

ESTHER NENESICH i BELTRAN

CONSELL DE REDACCIÓ

PAU PETIT
OLGA REQUENA

ASSESSOR MÀRQUETING

LLUÍS LINARES

COL-LABORADORS:

JOAN NADAL i FORTIÀ
JOSEP MALLOL
PRÒSPER PUMAREDA
JAVIER NIETO
JOAN BADIA HOMS
JAUME QUINTANA
JOAN M. PAU NEGRE
JOSE M. DACOSTA
M. GRÀCIA BENEJAM
JOAN NOGUERA
JOAN BARTROLÍ
MARCEL SIRVENT
J. C. MANOBENS
J. MALATS
JOAN GUBERT
ENRIQUE SOLAUN

REDACCIÓ-ADMINISTRACIÓ

Avda. Pau Casals, 1
Apartat de correus, 143 - LLANÇÀ
Tel. 12 08 01

PUBLICITAT

LA MAR D'AMUNT

DISSENY i COMPAGINACIÓ

JOES

FOTOCOMPOSICIÓ

ROGER
Avda. Pirineus, 19- Tel. 50 99 21
FIGUERES

IMPRESSIÓ

TRAMA
Sta. Llogaia, 24 - Tel. 50 05 41
FIGUERES

FOTOLITS

CYAN CROM
c/ Nord, 9, baixos - Tels. 67 23 17 - 67 23 18
FIGUERES

Dipòsit Leg.: GI-694/92

FOTO PORTADA:

Oli sobre tela de J. Comas

**AMB LA COL-LABORACIÓ
DELS AJUNTAMENTS DE:**

EL PORT DE LA SELVA
LA SELVA DE MAR
LLANÇÀ
COLERA
PORTBOU

SUMARI

Editorial	3
Informació municipal	6-7
Cartes obertes	8-9
Apunts / Papers	10
Consultori piscícola	11
Poesia "A la mare"	12
Centenari de Ventura Gassol	13
L'Aplec de Sant Roc	14
Viatge misteriós per l'Empordà	15-16-17
Colerencs amb el pa sota el braç	20
Colerencs recapitulem	21
Una vegada.....	22-23
Futbol sala	24
Una gran cobla.....	26
La curta memòria "Temps de verema"	27
De conya i seriosament.....	28-29
La cuina de l'àvia "Panellots"	30
Coses del menjar i del beure "Els cargols"	31
Temps era temps	32

TELÈFONS D'UTILITAT

	PORT DE LA SELVA	LLANÇÀ	COLERA	PORTBOU
AJUNTAMENT	38 70 25	38 01 81	38 90 50	39 02 84
AJUNTAMENT LA SELVA DE MAR	38 72 28			
CORREUS	38 70 25	38 12 68	38 90 50	39 01 75
PARRÒQUIA	12 60 69	38 01 37	38 90 64	39 02 34
GUÀRDIA CIVIL	38 70 66	38 01 22	38 90 15	39 00 77
BOMBERS	38 06 20	38 06 20	39 00 80	39 00 80
CLUB NÀUTIC	38 70 00	38 07 10	38 90 95	—
CONFRARIA PESCADORS	38 74 05	38 03 62	—	—
FARMÀCIA	38 70 65	38 14 96 Port 12 10 23 Vila	38 92 12	39 01 45
ÀREA BÀSICA DE SALUT	38 71 01	12 09 57	12 50 58	12 50 58
CREU ROJA	38 08 31	38 08 31	38 08 31	38 08 31
AMBULÀNCIES	50 50 50	50 50 50	50 50 50	50 50 50
RENFE	—	38 02 55	—	39 00 99
POLICIA LOCAL	38 70 25	38 13 13	—	—
HIDROELÈCTRICA (Avaries)	50 06 50	50 06 50	50 06 50	50 06 50
AIGÜES (Avaries)	38 73 84	38 12 11	38 91 45	39 02 84
URGÈNCIES CREU ROJA			12 05 05	

INFORMACIÓ MUNICIPAL

COLERA

En sessió plenària del dia 6-8-93 va ésser aprovat inicialment el Projecte "Plaça de la Font de Colera", el qual romandrà en exposició pública durant 30 dies a partir de la publicació del corresponent edicte al Butlletí Oficial de la Província.

En compliment de l'acord del dia 23-8-93 d'aprovació de la contractació mitjançant subhasta i del plec de condicions administratives, referent a l'obra "Camí d'accés a la Platja" (zona de l'art parc), d'un import de 14.598.925 pessetes, ha estat publicat al Butlletí Oficial de la Província núm. 117 del dia 23-9-93 el corresponent anunci de la subhasta per tal que les empreses interessades puguin presentar les proposicions econòmiques.

El dia 5-10-93 ha estat rebut a les oficines municipals el "Projecte executiu d'enderroc i nova façana mitgera de l'edifici situat al Passeig Marítim / Carrer Mar", promogut per l'Institut Català del Sòl.

En sessió celebrada el dia 8-10-93 va ser aprovat el Conveni d'aportació econò-

mica municipal per un import de 7.500.000 de pessetes al projecte "Camí de Ribera", promogut per la Direcció General de Costes del MOPT i que ascendeix a un import total de 25.000.000 de pessetes.

A N U N C I

Es posa en coneixement de tots els consumidors i usuaris de la localitat, que el dia 1 de setembre d'enguany es va rebre a les oficines de l'Ajuntament, tramesa pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà, l'anunci de la posada en funcionament a la seu del Consell, carrer Peralada, 8, 2n-B de Figueres, telèfon 50 26 07, de l'OFICINA COMARCAL D'INFORMACIÓ AL CONSUMIDOR (OCIC), amb el següent horari:

Dilluns i divendres:
de 4 a 8 de la tarda.
Dimarts i dijous:
de 9 a 2 del matí.

Cosa que fem pública com a divulgació de l'existència del servei pel nostre municipi.

LA SELVA DE MAR

En aquest número la Selva de Mar no ha generat informació municipal.

EL PORT DE LA SELVA

L'11 de setembre, Diada Nacional de Catalunya, van tenir lloc al nostre municipi dues inauguracions importants.

A dos quarts de dotze del migdia, es va obrir oficialment el pas al remodelat camí a la Vall de Santa Creu. El seu asfaltat permet ara un fàcil i còmode accés als veïns i visitants.

A les 7 de la tarda l'enllumenat del nou passeig de Joan Carles I, va brillar sobre les noves lloses que fan del nostre passeig una part emblemàtica del nostre poble.

PORTBOU

• El passat 26 de setembre tingué lloc la primera visita oficial d'en Jordi Pujol, President de la Generalitat de Catalunya, a Portbou amb motiu de l'inici de les obres al monument d'en Walter Benjamin. L'acte va comptar amb la presència del Ministre i la Ministra de Cultura alemanys. En Dany Caravan, és l'artista del monument, sota la direcció d'ASKI, i de l'Ajuntament de Portbou.

• El 24 d'octubre i amb la participació de l'Alcalde de Barcelona, Sr. Pasqual Maragall, ha tingut lloc l'homenatge en el Centenari de Frederic Marès.

L'Ajuntament de Portbou, conjuntament amb el Bar Elena i el Museu Marés, ha adquirit per a poder-les ubicar en la nostra població, dues escultures del gran mestre, la titulada "Infant i peix", s'ubicarà en el carrer dedicat a l'artista, i "Dona amb dofi" que anirà a la font que existirà en el nou Passeig Marítim.

• Els nous col·legis públics, s'iniciaran a finals del primer semestre de 1994, això ha estat el compromís firmat pel Sr. Delós, subdirector d'Ensenyament, el Sr. Valcells, Delegat d'Ensenyament, els arquitectes, APA Portbou i aquest Ajuntament.

• Dins la reunió celebrada a Madrid entre els Agents Tributaris Especials i els responsables de tots els Municipis afectats per la desaparició de les Duanes, s'ha sabut que la CEE ha atorgat a Portbou una ajuda en Ecus, equivalent a 12 milions de pessetes en una fase inicial, i de 16 milions en total, que aquest Ajuntament destinarà a una nova urbanització de Zona Industrial, amb previsió de la futura infraestructura que en el seu dia arribarà al nostre poble.

• Les obres inicials de Casa Herrero s'iniciaran abans de finals d'any, una vegada s'hagi adjudicat en subhasta les obres, per un import de la 1a fase de 36.999.000 ptes.

Televisions privades a Portbou

Després d'un any de negociacions i escrits entre els cinc pobles de la Mar d'Amunt i dirigides per l'Ajuntament de Portbou, i les Televisions Privades, i davant les respostes evasives d'aquests últims, s'intenta una negociació del 50% del cost del repetidor per part dels Municipis i el 50% restant, per part de les cadenes.

Com que la partida pressupostària dels altres Municipis no convemplava aquest tema, la negociació fou inviable, i ni tan sols es va poder fixar dates ni terminis d'implantació.

La darrera informació donada per RETEVISIÓN fou "A las poblaciones de menos de 2.000 habitantes, no se les pondrá las televisiones privadas. Y a las de más de 2.000 (Llançà i Portbou), se les podría un repetidor de 1 W de potencia, que no cubriría al 100% las necesidades de cada localidad".

Davant l'empenta dels habitants de Portbou, aquest Ajuntament i amb l'aportació econòmica de 250 famílies, la col·laboració de l'empresa Martronic, ha optat per portar a cap en solitari el projecte, el qual avui en dia és una realitat.

La intenció inicial d'aquest municipi, és que tots els de la Mar d'Amunt tinguessin accés a aquest servei, però davant les evasives i la passivitat de les Televisions Privades, això no ha estat possible.

La Cançó de l'enfadós

Aquest estiu tornaren a sorgir les picabaralles entre l'Alcaldia i la Confraria de Pescadors del Port de la Selva.

Fan com aquells conills que mentre discuteixen si els gossos que senten bordar són llebrers o conillers, aquests arriben i se'ls mengen.

Qualsevol motiu és vàlid per discrepar, si es vol.

El Sr. Batlle, en unes declaracions a la revista VOSTÈ, de lloança al poble, digué que la raó de la joia, compartida majoritàriament per la comunitat, radica en l'absència de la flota pesquera dels seus molls.

Suposem que es referia a la flota anxovera. I afegí:

"Les dotacions d'aquests vaixells eren l'origen de la brutícia de les aigües de la badia, en la qual no hi mancaven indòcils excrements surants en la superfície.

Creiem que aquesta reiterada rèmora s'hauria pogut pal·liar proporcionant als tripulants de l'esmentada flota un lloc on pernoctar, mesura que hauria significat, sense cap mena de dubtes, un lenitiu.

Per altra banda determinats elements (no tots) d'aquestes tripulacions, a terra, mostraven el seu alt grau d'incivisme barrejat amb la violència. Al Port de la Selva encara queda el record d'aquella nit de navalles que no va acabar amb tragèdia, per casualitat.

Tot plegat va 'contribuir' en el fet que molts turistes emprenguessin el vol".

Quina memòria!

D'una baralla entre joves en diu "la nit de navalles".

Com en diu del dia en què una empleada d'Hotel migmatà l'hoteler perquè no li volia pagar el que ella creia que havia guanyat? Discussió amistosa potser?

No és cert que siguin únicament els pescadors d'anxova els qui embrutaven la badia. També hem vist llençar escombraries per la borda d'embarcacions esportives. O no és cert?

El Port de la Selva és una vila pesquera-turística, no ho oblidem i les dues indústries estan condemnades a conviure.

Segons el llibre L'Economia del Port de la Selva, entre els anys 1986 a 1992 s'ingressaren un promig anual de mil milions de pessetes de la pesca, aproximadament els mateixos que s'obtingueren del turisme.

Tant suma pesca com turisme.

En una "carta oberta", repartida per la població, el Sr. President de la Confraria, entre altres coses, diu:

"La flota a què feu referència i que voleu donar la impressió que coneixeu tan bé, durant la nit treballa i no té precís de lloc on pernoctar, com dieu en les vostres manifestacions".

Potser li calia afegir que com que la majoria provenen de ports gironins i barcelonins, a partir de l'arribada el matí del divendres i fins la tarda del diumenge tornen, amb vehicle propi o amb dos autocars a les seves llars.

També en el seu escrit el President de la Confraria diu:

"La badia ha estat en mal estat sense necessitat d'aquesta flota ja que vull recordar-vos que no tenim a la Vila instal·lacions sanitàries públiques de cap mena, per als vaixells esportius que ens visiten. Sí, en canvi

en tenim a la zona portuària per les embarcacions de pesca".

Això no és totalment cert ja que molts dels vaixells esportius amarren en el Club Nàutic i aquest disposa de les adequades instal·lacions sanitàries.

Suposem que les embarcacions esportives que amarren als molls i punts de fondejament a càrrec de Ports, no en disposen ja que si el que hi ha sota el Puig d'en Mates ho són, no funcionen o es destinen a altres fins.

El cert és que, desaperçus que pernocten en unes i altres embarcacions a vegades llencen residus de tota mena, cosa prohibida per la Norma 5a de Ports. En aquest cas el que caldria és fer-la complir, incoant el corresponent expedient sancionador, independentment de què es deixi de prestar-li serveis i s'ordeni l'immediat desallotjament.

Per això fa falta el corresponent servei de vigilància, que no existeix.

També en la referida "Carta" es diu.

"..., es va presentar una solució d'aïllar la zona portuària de la platja, com han fet les poblacions que ens envolten, i tenen mar".

Això ho veiem difícil, com a solució de l'hipotètic embrutament de les aigües de la badia, ja que, sembla, quedarien separades les aigües de la zona portuària de les de la resta de la badia i, per tant gairebé tota la riba de la Vila, d'ésser cert que les embarcacions amarrades a la zona portuària són les causants de l'embrutament de les aigües, aquestes romandrien davant de la població, semi-estancades col·laborant al que precisament es pretén protegir.

Sembla que hi havien dos projectes per fer aquesta separació:

El primer era que el moll que hi ha més a prop de la platja, llindant amb el passeig arribés fins gairebé l'alçada de la punta de l'actual espigó. Preferim no fer comentaris.

El segon, que sembla que encara està en estudi per part dels tècnics, és fer un contra-espigó que sortís des de prop de la platja de Pals, la més concorreguda, anés paral·lel a aquell i, a uns cent metres de la seva punta, descrigués un angle en direcció a la Casa del Mar, tancant l'acció dels vents de ponent.

Quan el Projecte passi a informació pública es podrà opinar.

És hora de deixar aquestes picabaralles que duren massa anys, pensar que amb determinades declaracions a la premsa el que es fa és donar una mala imatge de la Vila i buscar la fórmula perquè dues indústries tan diferents com la pesca i el turisme, vitals ambdues per la vida del poble, puguin conviure.

El que no es pot fer és seguir amb picabaralles impròpies de dirigents madurs, que fan pena, sinó asseure's com homes, al voltant d'una taula i buscar solucions.

Cal recordar que, en democràcia, cap càrrec és etern, que uns i altres, un dia o altre, el deixaran i que, quan això succeeixi, es pot ser recordat com home que serví a la comunitat o bé home que, per mesquins interessos, pretengué servir-se d'ella, posant, entre tots, pals que frenen el progrés de la Vila.

Trieu.

Un Selvatà

CARTES OBERTES

Aprofitant la Revista "La Mar d'Amunt", em veig obligat a donar resposta als comentaris que durant l'estiu passat han estat generalitzats per part de la majoria de la gent de Colera i que segons informacions es varen fer extensius als pobles i veïns referent al tema del repetidor de TV de les televisions privades.

Per aquest mateix motiu a primers de setembre es va convocar una reunió al Centre Cívic de Colera, per parlar, entre d'altres coses, de l'afer del repetidor, aplegant-se a la mateixa una cinquantena de convilatans i aclarint-se els comentaris en defensa de la veritat.

Passats alguns dies, varen tornar a rebrollar aquesta mateixa problemàtica, potser amb més insistència que mai, amb comentaris diversificats, completament diferents a la realitat, sorgits (potser) per alguns de la resta dels colerencs que no varen assistir a l'esmentada reunió, ignorant, per tant, com es varen produir els fets.

És per tot això que crec de justícia donar la informació adient i aclarir aquests mals entesos.

Recordo que amb motiu d'una reunió mantinguda a Portbou per assumptes de l'Associació Cap de Creus, Cap de Sant Vicenç, l'Alcalde de Portbou i bon amic Paco Martínez, va comentar la necessitat de prendre alguna acció mancomunada, entre els quatre pobles veïns, per tal de resoldre el buit de les televisions privades a la nostra zona. Si mal no recordo, el comentari es va fer en presència dels Alcaldes i alguns regidors dels Ajuntaments de Llançà, Port de la Selva, Colera i Portbou. De fet ja s'havien mantingut les primeres converses entre el senyor Martínez, alcalde de Portbou i l'empresa responsable d'aquests afers i que segons les conclusions de la informació rebuda, un dels temes més greus era l'econòmic.

Si mal no recordo, les despeses oscil·laven uns tres milions de pessetes, més o menys. La manera més adient per fer front a les mateixes hauria d'anar a cura dels quatre Ajuntaments, a parts proporcionals per l'operació resultant dels pressupostos/habitants de cada municipi.

La resposta dels presents va ser unànim: enguany no era possible fer front a l'import resultant PER MANCA DE PARTIDA PRESSUPOSTÀRIA. Per tant, tot i que era una proposició raonable, encara que aquests diners no tornarien a les arques municipals respectives, potser valdria la pena donar llum verda, mitjançant un manifest mancomunat per intentar aplegar la quantitat desitjada amb aportacions voluntàries de tots els beneficiats, una vegada redactat un manifest explicant la problemàtica de la situació.

El dia 1 de juliol de 1993, jo mateix, personalment, vaig fer tramesa, mitjançant el fax, a l'Ajuntament de Portbou i adreçat al senyor Paco Martínez, de l'escrit que seguidament es publica al peu de la present, amb la intenció que si li donés el vist-i-plau a la proposta de repartiment, fer-la extensiva als convilatans dels quatre municipis.

Fins aquí és tot el que crec necessari aclarir en defensa d'uns comentaris errats, i fins i tot, de tots els gustos, potser fruit d'una mala interpretació de la resposta dels Alcaldes, potser per manca d'informació a la nostra gent, o potser, per intentar buscar un cap de turc, com moltes vegades s'intenta per desgràcia.

Miquel Carrés

Alcalde de l'Ajuntament de Colera

Senyor Director,

Li faig arribar una carta amb el prec de publicació, encara que va dirigida a una persona concreta ja que considero que la meua puntualització ha de ser pública.

Senyor Joan Armangué i Ribas:

El felicito ben cordialment pel seu llibre: L'Economia del Port de la Selva aparegut el propassat mes d'agost. És un estudi molt complet i encertat, em sembla a mi.

Però li haig de dir que el dolmen "La Taula dels Iladres", està inclòs dins el terme municipal de la Selva de Mar i NO en el del Port de la Selva.

Segurament que l'han mal informat.

Atentament.

Jaume Quintana i Llauneta

APUNTS

El mes d'agost i del 5 al 15, en el Port de la Selva, vàrem poder gaudir d'una exposició original. De la mà d'en Josep Mallol (Valentí) i en el fantàstic local diem-ne surrealista de l'antic bar de l'Art. de Port de Reig, 400 cendrers de tot tipus, materials i orígens, fins i tot dels més estranys i llunyans països, van restar perfectament ordenats i exposats però no per a ser utilitzats. Sempre val la pena visitar aquests tipus d'exposicions que moltes vegades ens passen desapercebudes.

L'Arquitectura naval en el temps, fou una altra exposició, aquesta vegada a Portbou i dels dies 16 al 22 d'agost.

L'artista, ja que de maquetes navals es tractava, és en Joaquim Novés Hernández. Amb tot el seu amor, cura i sobretot amb molta i molta paciència, ens va mostrar part de la seva obra.

Maquetes realitzades a escala de tot tipus de vaixells, des d'una nau onenaria romana a un iot holandès, i la seva última realització, l'HMS Victory, el vaixell insígnia de l'Almirant Nelson.

En total 15 maquetes que ens van deixar a tots bocabadats.

Per fi a Llançà i després de molts entrebancs, la cerveseria-pub T7 ha pogut obrir definitivament les seves portes.

Un lloc per escoltar música actual, jugar al billar o menjar un dels seus deliciosos "bocates" freds o calents a qualsevol hora, i sobretot de qualitat.

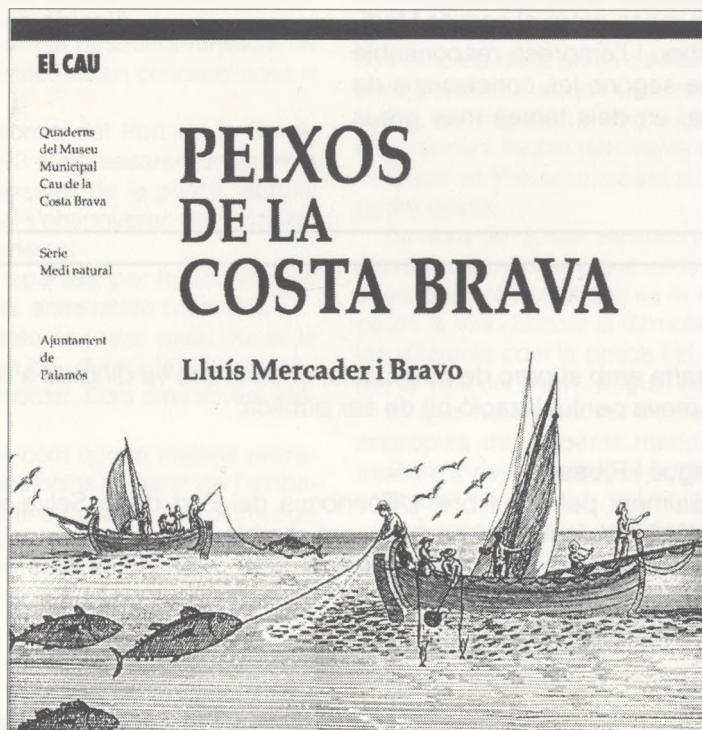
I les cerveses? totes les que vulgueu, nacionals o d'importació, que per això és una cerveseria.

**Ja ho saps, si tens set,
ves a T7.**

P A P E R S

El passat mes de març d'enguany va aparèixer al mercat llibreter el 2n quadern editat pel Museu municipal Cau de la Costa Brava, depenent de l'Ajuntament de Palamós, un llibre que ens parla, i aquest és el seu títol, dels: *Peixos de la Costa Brava*.

De la mà del seu autor, en Lluís Mercader i Bravo, un jove biòleg palamosí, donarem un tomb pels diversos tipus de fons marins que tenim al Nord de Catalunya, als diferents mètodes de pesca emprats en el nostre litoral i la possibilitat de conèixer amb la suficient profunditat i erudició, que no tecnicisme, cosa que sempre és d'agrair, la descripció breu però completa, de cin-

quanta dels peixos més comuns de la nostra mar.

L'obra està complementada gràficament, amb minucioses il·lustracions a la ploma, que ens permeten identificar i conèixer una mica més, una part molt important de la nostra fauna marina. Els dibuixos, ens demostren el gran talent artístic de l'autor, ja que reproduïxen fidelment, els peixos que ell ha vist com a capbussador o a bord de les embarcacions de pesca.

En resum, un llibre interessant de conèixer i consultar a tots

aquells que ens agrada i estimem la mar.

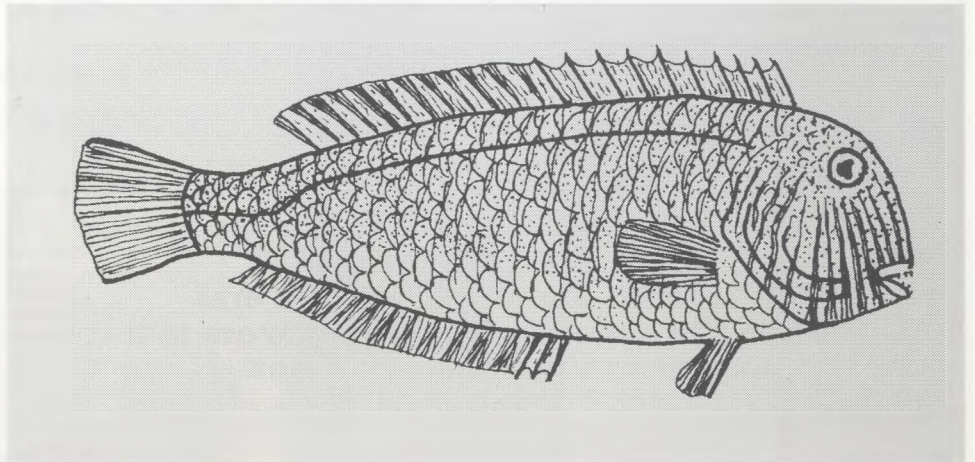
CONSULTORI PISCÍCOLA

per JOAN NADAL i FORTIÀ

PREGUNTA

He viscut varis anys a Mallorca, allà agafaven uns peixos que feien poc més d'un pam, de cos bastant ample, molt comprimit i de color rosaci, que en deien raors, molt bons per fregir, que no he vist mai en aquestes aigües.

Em podríeu dir si existeix en aquesta costa?

RESPOSTA

Per la descripció que feu es tracta del Raor, Rosé o Llorito (*Xyrichtys novacula*).

Es tracta de l'única espècie de làbrid que viu en fons de sorra, en la que s'enterra en cas de perill.

Pot arribar, excepcionalment als 30 centímetres de llargària. El seu cos és molt comprimit lateralment. El perfil del cap molt truncat, per aquest motiu els ulls queden molt separats de la boca que és petita amb dents canines a cada mandíbula, els dos centrals de cada una més desenvolupats, d'on possiblement li ve el nom de llorito, amb el que és conegut en algunes localitats.

Es troben en tota la Mediterrània, amb l'excepció del Golf de Lleó i de Gènova. A la Costa Brava l'hem agafat des de Sant Feliu de Guíxols a Blanes.

El seu color dominant és el rosaci amb estries verticals irregulars blavoses.

En congelats

LA MAR DE QUALITAT

10^è

ANIVERSARI

1983 ♦ 1993

TERRASSA - SABADELL - GRANOLLERS
BARCELONA - FIGUERES - MATARÓ

FIGUERES:
Ctra de Figueres a Roses (La Marca de l'Ham-Vilatenim)

A la mare

Mare, avui has començat
el camí de l'eternitat
feixuga com estaves...
i a poc a poc com una espelma t'apagaves.

Tants temps mare; que ja no hi eres
no t'has donat compte que això era la fi
i dolçament t'has anat adormint.

Mare; t'he vetllat sempre
de dia i nit durant molts anys
i en el silenci de la nit; tota sola
he sofert; i he plorat mare
sí; moltes llàgrimes per la teva malaltia
i certs instants em sentia defallida.

Pensava mare; quan t'arribés aquesta hora
que fos lleugera de sofriment i de neguit
que poguéssim ésser tots amb tu
i amb tot moment.

I així ha sigut mare; has emprès el viatge
serena i reposada; mirant-nos sempre
i amb aquesta última mirada
ens has mostrat que eres assenyada.

Nosaltres no t'hem deixat mai
tots i totes; hi érem des del primer instant.
Jo t'he dit ¿ho veieu mare, tots hi som?
i tu amb un gest afirmatiu
ens has mirat amb serenitat.

Avui no ploro mare, no ho sé...
no tinc llàgrimes i estic serena
potser en veure't alliberada
de les angoixes que paties amb tanta pena

Tu has estat l'última
dels estimats vells de casa nostra
i ara només ens cal dir
que hem complert com amb tots ells
i així doncs guardarem sempre fidels
els records dels nostres vells.

Maria Piña

Centenari de VENTURA GASSOL

(6 d'octubre de 1893 - 19 de setembre de 1980)

Va ser per mi una satisfacció rebre el dia 6 d'octubre una invitació per anar a l'homenatge en el centenari d'un català il·lustre com fou Ventura Gassol i Rovira, per part del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya Sr. Jordi Pujol, i projectat per l'Institut de les Lletres Catalanes.

Ventura i Gassol, nasqué a la Selva del Camp (Tarragona) el 6 d'octubre de 1893, i també el 6 d'octubre de 1934 fou empresonat pels anti-catalans.

Fou un home polític que es jugà la vida per la pàtria en diferents ocasions, un literat, un poeta i un home de bé.

Començà estudiant la carrera eclesiàstica, a un seminari tarragoní, bon deixeble, però se'n deixà per un amor femení i marxà a Barcelona on es posà a treballar, entrant a l'Ajuntament recomanat per Ll. Folch i Torres.

Organitzà les colònies d'estiu, sempre treballà per cultura.

Féu amistat amb molts músics, entre ells en Pau Casals. Publicà llibres de poesia, la que més ressò tingué va ser "Les Tombes Flamejants" l'any 1923, aquesta li donà molt nom.

Obres de teatre.

Durant la dictadura del General Primo de Ribera, que es posà amb el català, ell que sempre se sentí catalanista s'hagué d'exiliar a França (1924) i anà amb Francesc Macià que no el deixà fins a la seva mort. S'incorporà a Estat Català i actuà a la conjura de Prats de Molló (1926). Capturat per la policia francesa fou empresonat a la "Santé" de París. El condemnaren a ser expulsat de França. Aquest fet fou anomenat també per Complot dels "Catalans".

Anaren a Bèlgica, que sempre ha estat una nació acollidora als catalans, amb Francesc Macià, i d'allí decidiren anar a Amèrica.

Els "catalans americans" els ajudaren, i visitaren Nova York, Cuba, Uruguai, Argentina i Xile.

El govern espanyol s'oposà enviant comunicats als països que visitaven.

Quan caigué la Dictadura tornaren a Espanya, des de Bèlgica, fundant el partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

En formar-se el primer Govern de la Generalitat de Catalunya, Gassol hi formà part i des de llavors fins que marxà a l'exili l'octubre de 1936, per estar amenaçat de mort pel sol fet de ser catalanista, sempre fou Conseller de Cultura.

Salvà a moltes personalitats i també modestos sacerdots. Els temples de Montserrat, Poblet i Santes Creus.

Després dels fets d'octubre del 36, Gassol va tornar a néixer.

La majoria dels membres del govern de la Generalitat foren detinguts, a Gassol, el condemnaren a 30 anys de presó al vaixell "Uruguai" i més tard el passaren al Penal de Cartagena, fins que a les eleccions del 16 de febrer de 1936, tots els presoners polítics van ser posats en llibertat.

Va ser un home popular a Catalunya, un gran orador. Era de l'època de Josep Carner, J.V. Foix, J.Ma. de Sagarra, Tomàs Garcés, etc.

Gassol, de tots els diputats del Parlament de Catalunya, va ser l'elegit per dir l'oració fúnebre a la mort de Francesc Macià, ocorreguda el dia de Nadal de l'any 1933. Macià era conegut també per "l'Avi".

En Ventura Gassol i Rovira era un home caraplè, el cabell ondulat i llarg, sempre ben arreglat i el llacet negre, en aquells temps símbol d'un escriptor català.

Jo era molt jove però el vaig veure al començament de l'any 1936 quan vingué al Port de la Selva.

Morí a l'hospital de Santa Tecla de Tarragona el dia 19 de setembre de 1980, i està enterrat al seu poble nadiu tal com havia demanat –la Selva del Camp–.

Sobre la seva làpida hi ha escrita la seva poesia "LES TOMBES FLAMEJANTS", que he posat com a homenatge a ell.

J.M. Oriol

Les tombes flamejants

*Fou una pàtria: Va morir tant bella,
que mai ningú no la gosà enterrar;
damunt de cada tomba un raig d'estrelles,
sota de cada estrella un català.*

*Tan a la vora de la mar dormia
aquella son tan dolça de la mort,
que les sirenes dia i nit oïa
com li anaven desvetllant el cor.*

*Un dia es féu una claror d'albada
i del fons de la tomba més glaçada
fremí una veu novella al cant dels cants:*

*– Foc nou, baixa del cel i torna a pendre!
Ja ha sonat l'hora d'esventar la cendra,
O patria de les Tombes flamejants!*

Ventura Gassol i Rovira (1923)

L'APLEC DE SANT ROC

*a la Vall de
Santa Creu des de
la Selva de Mar*

Colla de Selvatans a l'Aplec de Sant Roc el 16 d'agost de 1993

El propassat setze d'agost molts selvatans férem camí cap a la Vall de Santa Creu seguint la tradició en el compliment del vot d'agraïment que els nostres avantpassats feren a Sant Roc, advocat contra la pesta, per haver-los lliurat de l'epidèmia que assotà els pobles de l'Empordà en un temps remot.

Aquesta tradició, que arrenca de molt lluny, a la Selva de Mar s'ha conservat ininterrompudament, excepte el lapse produït per la guerra. Per tant no s'ha perdut mai. Això va per un cronista que recentment ha afirmat la desaparició de l'Aplec de Sant Roc, tot fent-ne una descripció a la seva manera. Afirmem que aquesta tradició a la Selva de Mar la mantenim viva, i confiem poder-la celebrar durant molts anys.

Naturalment que aquesta manifestació de fe ara no es compleix com abans. Els temps han canviat. Tanmateix en farem una mica d'història.

Antigament el dia de Sant Roc, de bon matí, tal com diu un poema dedicat al Sant:

Al primer toc de campana - formava la processó - la bona gent selvatana - amb molta devoció-.

Processó que molt concorreguda es dirigia a la Vall de Santa Creu, en compliment del vot formulat al Sant Protector que presidia l'Altar Major de l'Església. La corrua de fidels encapçalada pel Rector de la nostra Parròquia portant la Creu de plata habitual en aquestes cerimònies, tot pregant i cantant, procedia carretera enllà. Molts portaven un ciri a la mà, i d'altres hi anaven descalços, segons la promesa que haguessin fet. Essent a l'Erola s'hi afegien devots vinguts del Port de la Selva, i tots junts, continuaven de la mateixa manera fins la Vall. Allí eren rebuts amb un tritlleig de campanes impressionant. Seguidament l'Ofici Solemne amb el cant dels goigs a Sant Roc era cantat a plena veu i amb la més fervent devoció pels assistents.

Durant molts anys es va mantenir el costum d'anar a la Font del poble, o sigui, la "Font d'en Garlapa", que deia molt bé, "beu i tapa", per a fer-hi un bon esmorzar.

Carmanyoles replenes de samfaina i de peix fregit era l'habitual minestra que es consumia en aquell àpat de germanor. La gresca tampoc no hi mancava. També hem de dir que de tornada els més devots sortien de la Vall resant el Sant Rosari. I essent a l'esplanada de Rec de Canet el Rector feia la benedicció del terme. D'altres aprofitaven per acabar de passar la jornada a la platja. L'arribada dels restants al poble era celebrada igualment amb el més alegre repic de campanes.

I per acabar tornarem al poema dedicat a Sant Roc dient: -Avui molts servem encara - més o menys la tradició - i venerem a qui ens ampara - però sense processó- Cada any complim la promesa - davant l'Altar de Sant Roc - perquè quedi així palesa - la nostra fe en aquell lloc.

Repetim, doncs, que d'aquesta manera confiem poder celebrar des de la Selva de Mar per molts anys l'Aplec de Sant Roc a la Vall de Santa Creu!

Jaume Quintana i Llauneta

PETIT I REQUENA

Assessors

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES:

- Comunitat de propietaris
- Finques agrícoles
- Urbanitzacions
- Comunitats en règim de construcció

ASSESSORAMENT A EMPRESES:

- Treballadors autònoms
- Societats
- Assessorament fiscal
- Comptabilitats

Tots els serveis necessaris per la bona administració de la propietat i l'empresa
CONSULTI'NS SENSE COMPROMÍS

Agents d'assegurances de la companyia:

Av. d'Europa, 46 **LLANÇÀ**
Tel. 12 06 76 Fax 12 04 94

winterthur
assegurances

VIATGE MISTERIÓS PER L'EMPORDÀ

ENRIQUE SOLAUN

En el punt exacte on els Pirineus se submergeixen en la Mediterrània, s'aixequen unes majestuosos runes, vestigis d'un passat ric i poderós. Allò que fou el monestir de Sant Pere de Rodes, presa avui dels objectius fotogràfics de curiosos i bocabadats turistes, transmet al solitari visitant que sap escollir el moment oportú per quedar en solitud amb el meravellós gegant, una sèrie d'increïbles sensacions sobre el pas del temps i l'empremta de l'home en aquells temps.

Sant Pere ja forma part del paisatge. Sembla que sempre hagués estat allà o que va sortir arrel d'un cataclisme, com si fos una illa volcànica. Els seus murs, plenitud de vida, costats de caixa que va guardar la saviesa universal en una època en la qual el ferro i el cavall eren els més forts. Avui amaguen pedres vives que us parlen si les sabeu escoltar, que enterren unes altres pedres més sàvies encara que les que acarona la tramuntana. Diuen que ja els grecs hi varen estar. Era un temps en què els roures i els cirerers d'arboç vestien la muntanya i les bèsties es regalaven en les vessants. Afrodita, era la reina de les reines i el seu esperit habitava un formós temple de marbre verdós.

Un vi espès i perfumat, regalava resseques goles i cossos plens de desig es refocil-laven impúdicament dins les obertes sales.

Els grecs deixaren per als romans la concepció de la vida, dels quals, potser no els dona lloc a gaudir del verger més que en un sentit utilitarista: estratègia militar i comercial. De totes maneres, el ressò de les seves orgies es devia reflectir als aiguamolls de l'Empordà o dins la blava badia de Port de Reig. En aquesta darrera, s'alinea en blancs quadres Port de la Selva, genuí i mariner, al cap nord de l'istme del Cap de Creus, Tamariua, Cala Serena, Cala Prona, Taballera. Joliues i salvatges platges dins "l'altra dimensió" del Cap de Creus. Roques vives amb llenguatge propi: vegetació bella i agressiva, cactus, esvergers, cardos... encimbellats amb els més bonics colors, atractius i perillosos, de la mateixa manera que els fons marins, les cales, maragdes encastades en roca. Dies d'escuma i vent, dies de calma i espill. Trencs d'alba d'irisat nacre, crepuscles de lava brillant. En el punt més alt de la muntanya s'aixequen, encara dominants, les ruïnes de Sant Salvador. La pujada al castell talla la respiració pel costerut sender i, potser per l'afany de gaudir del meravellós panorama que es divisa des de

dalt del cim. Al nord, la plana empordanesa, amb el Canigó al fons, massís que filtra els vents de tramuntana. Figueres, bressol d'artistes, intel·lectuals i comerciants, ciutat de tràfec i de pas obligat de turistes, es destaca amplement al bell mig de petits pobles, aïllats i propers a la vegada. Tots ells amb la personalitat pròpia, que els diferencia, ja pel seu aspecte o per l'ambient que es respira en ells. Afectes i distants, els personatges d'aquesta zona sembla que portin encastat en els seus gens una cultura mil·lenària. Mirada intel·ligent i penetrant, individualitat, conversa amena, cosmopolites i de caràcter més aviat lliberal, aquests homes i dones de l'Empordà, viuen i deixen viure, recorden el passat vivint el present i lluitant pel futur.

Asseguts sota l'única volta intacta de Sant Salvador, al mateix cim flagelat per un vent etern, podem deixar que la nostra imaginació voli davant d'aquest panorama. A pocs quilòmetres de Figueres i escampats de masos, es troba Llers, vila de ruïnes i de llegendes. El poble de Llers, no vol recordar perquè els seus murs i torres estan esquerdats o derruïts. Curiosament, les cases noves que hi ha en el poble, estan construïdes al costat mateix de les runes de les velles, que són respectades. Durant la guerra civil, l'explosió d'un gran polvorí instal·lat a l'església per l'exèrcit republicà va fer canviar per sempre més la seva fisonomia. Des que en el segle X, l'Abat Hildesindo va rebre a Sant Pere de Rodes una bula del Papa Benedicte VI, per la que el monestir rebia totes les possessions de Llers, han passat moltes coses a la vila. Del llinatge de la família Llers es va passar al domini, en el segle XII, de la casa dels Rocabertí. Atributs reals, insubordinacions de la noblesa, privilegis comercials, guerres, pestes,

invasions... Tot això, ha configurat l'atmosfera que avui emanen les seves ruïnes.

Diuen que a Llers hi ha bruixes, o n'hi havia. El cert és que ningú del poble parla clar de l'assumpte. La dona del cafè riu, nerviosa i tímida, aclucant els verds ulls, quan sent la paraula Bruixes.

El poeta Fages de Climent va escriure al respecte un preciós llibre de poemes.

"Les bruixes de Llers". Escombres que volen, ulls de gat, ungüents màgics, filtres traïdors, tempestes provocades per furor maligne en balls de foguera.

Sobtats vents de tramunana, sobre els quals negres formes s'allunyen rient cap el mar. Imatges que Carles Fages de Climent va saber plasmar amb encís en els seus versos.

Diu la llegenda que, en nits sabàtiques, les bruixes sortien de Llers cavalcant en les seves escombres en direcció a Avinyonet, on engruixien el grup, sortint contentes fins el castell de Sant Salvador.

Continuen celebrant-se aquellarres a Llers? Ningú no podria respondre certament la pregunta. Les bruixes i bruixots contemporanis guarden un total anonim. D'una font que no podem revelar, va arribar-nos la narració d'uns misteriosos fets. Segons diuen, les reunions sabàtiques, són avui en dia, una autèntica realitat dins la zona de l'Alt Empordà. Concretament, en la zona de Llers es porta a cap una reunió anual, un veritable aquellarre, que gelaria la sang a les venes a qualsevol espectador venturer. I pobre d'ell si fos descobert... Aquests ritus se celebren en el més rigorós secret, sempre en llocs màgics, però cada vegada, diferents. Els bruixots, tenen poders fins i tot per desfermar les forces de la Natura, formar tamborinades i fortes ventades en nits clares i tranquil·les. Tot això per a crear un clímax de misteri que la celebració demana i espantar als curiosos.

Des que existeixen bruixes i bruixots, la seva principal obligació ha estat deixar un successor per a "continuar l'espècie", a més d'engrandir el cercle amb nous adeptes a les arts màgiques. Per què s'havia de perdre al segle XX una tradició que ve de mil·lenis? Abans, solament de temps en temps, es podia saber qui era la bruixa d'un poble. Tot eren suposicions i falsos testimonis. Qualsevol dona poc comunicativa, solitària i afeccionada a les herbes, es podia prendre per fetillera. Curiosament, la gent també tenia por en aquest sentit per les dones anormalment maques, paradoxa de la imatge que tots tenim de les bruixes, lletges, velles, desdentades i berrugoses.

I és que de vegades, la més bruixa del lloc, resultava ser la dona del batlle, o qualsevol altra que mai hagués despertat les sospites dels veïns amb la seva

actitud. Qui sap avui en dia si, l'estanquera, el malcarat del ferrer, o la nova mestra, tan simpàtica, es troben amb altres personatges en nits especials i ballen desenfrenadament al voltant d'una foguera, controlats i observats per un complagut boc.

Caminem per Llers. D'una finestra surten ondulants i contorsionades notes, com si sortissin d'un gramòfon espatllat, que semblen moure les cortines i es perden pel carrer desert. No es pot distingir la melodia, però et crispa l'ànim i no saps perquè. El dia és clar i radiant, el bronzit dels insectes sobre les flors generoses i perfumades. No obstant, tot està envoltat per una aurèola de misteri. La torre d'una de les dotze fortaleses que abans tenia Llers, no té porta.

Esquerdada en tot el seu cercle i envoltada de gruixudes parets, les lleis de l'equilibri, o qui sap què, permeten que es mantingui en equilibri. Els carrers de la vila no estan mimats, com és costum en els pobles veïns.

Hi ha a Llers un respecte per l'abandó, que no deixa, de la seva gent. Cal i terra desprenen força, una força que t'atrapa i et magnetitza. Però això no solament passa a Llers.

Continuem a Sant Salvador sacsejats pel vent. Mirant a l'esquerra ens submergim dins la badia de Roses, immensa carculla d'argent, blocs d'apartaments, llums de neó, botigues i discos de moda. I tot fa olor a cremes i olis de bronzejar. Turisme d'una classe mitja-alta que gaudeix del mar i del sol dins d'asèptiques cases, còmodes i proveïdes de totes aquelles coses que varen deixar per una temporada a Munich o a Düsseldorf. lots i llanxes ràpides, equips de submarinisme per a disfressar-se, taules de windsurf i un cotxe del darrer model per a divertir-se en les discoteques per la nit. Tirant enrera tan sols uns pocs anys, el contrast ens deixaria bocabadats, però és que el temps passa...

Cadaqués és l'únic punt que resta invisible des d'aquesta meravellosa torre de guaita que n'és Sant Salvador. Dins del Cap de Creus, restà incomunicat terra endins durant quasi tota la seva existència. Bresol d'intrèpids navegants que varen tocar tots els ports del Mediterrani i que varen morir sense conèixer Figueres. Cadaqués continua mantenint-se quasi fidel

a la seva imatge de principis de segle. Només ha canviat la gent. Dels burgesos comerciants i dels "indians", constructors de cases de vacances, al bell mig de les cases dels pescadors, s'ha passat a les comunitats d'artistes i intel·lectuals, estrangers de bones famílies. El fenomen "Dalí", la bellesa del poble i tota la literatura vessada al seu voltant, han contribuït a convertir Cadaqués en un dels centres d'esnobisme mundial. És un lloc ideal per a què els milionaris amb temps, juguin a ser pintors o escriptors, o a disertar "filosòficament" asseguts en una taula del Marítim o del Casino. També refugi de buscavides, Cadaqués té l'encís d'acollir i combinar perfectament aquest tipus de vida amb el del poble pescador.

La llum confereix un prisma especial al paisatge en les hores de l'albada i al capvespre de Cadaqués. Els volums, els perfils, les distàncies i els colors canviant i màgics. Quan hi ha tramuntana el paisatge encara es reforça més.

Josep Pla, amant incondicional d'aquest paisatge, en referir-se a la tramuntana, va escriure: "L'energia còsmica que desplega aquest vent, és extraordinària, increïble... El volar de les bruixes sobre la tramuntana, no té importància de tan natural com és". I és que a Cadaqués també varen fer parlar els bruixots i les bruixes.

La Carme es passa el dia asseguda en una cadira, rera la finestra d'una petita botiga. Condemnada per l'artrosi i els anys a observar com la vida es mou en l'exterior. Vestida de negre, la seva cara rodona, d'intel·ligent mirada, guarda moltes coses cap endins. Tampoc ella vol explicar coses de bruixes. "Encara hi ha parents vius" exclama amb una rialleta. I quan somriu, una sola dent s'acosta a la barbata. Després, explica que ella té "nom d'ànima" i els poders del maligne no la poden afectar. "Quan es va acabar el vi, s'acabaren les bruixes" i la Carme dona per acabada la conversa.

La Consol, és gitana. Bruixa o no, tots la respecten. Viu en un dels carrerons que trisquen cap a l'Església. El poble li atribueix uns amors amb en Josep Pla. Fins i tot diuen que la casa on viu, fou un regal de l'escriptor. S'enfada quan fotografiem la porta de la seva casa, i diu que això porta mala sort. "Poden succeir robatoris, assassinats i desgràcies" ens auspicia. La Consol devia posseir una bellesa i encís en els seus anys juvenívols, sorprenents. Explica que quan era una criatura, a principis de segle, es banyava despullada en la badia del poble, amb un ganivet a la boca.

"Als de fora els encisava". Volíem que ens parlés de

la Lídia Habana, una dona temuda que, a finals de segle s'apareixia per encanteri en els aplecs i en les cruïlles dels camins. Però la Consol es fa la sorda, a part que ho sigui.

Dins la badia de Cadaqués, sobresurt la negra silueta d'un petit illot triangular: El Cucurucú. Hi ha gent que diu que l'illot té propietats màgiques. La gent del poble creuen que El Cucurucú guarda i vigila des de sempre Cadaqués. "Si el mires durant molta estona, el veuràs variar de forma i de color, al mateix temps que tot l'entorn es transforma i sorgeixen fantàstiques i meravelloses visions". La veritat és que totes les pedres que configuren el Cap de Creus, són màgiques. Formen increïbles perspectives irreals. Tot està embolcallat per una atmosfera que sembla d'un altre planeta. És com la fi del món que varen intentar imaginar els somniadors quan encara ni se sabia que la Terra era rodona.

És ben curiós que, l'únic punt de Cadaqués que

des de Sant Salvador podem albirar és precisament, El Cucurucú. El sol es va fonent per darreta dels Pirineus. El vent que va passant de fresc a fred, sembla que ens vulgui desterrar dels seus dominis. Les pedres de Sant Salvador llambreigen reflexos daurats cap al Cap de Creus, en el que es van subratllant els tons grisosos. Les llums del Port de la Selva comencen a

llampar. Sota veiem com en miniatura les cases de la Selva de Mar, amagat a la vista dels pirates, a només dos quilòmetres de la costera. Selva de Mar, envoltada de vinyes, olivars i figues de moro, en la vessant de la muntanya màgica, foradada de coves i cellers, que guarden el vi nou i la garnatxa, de la poca que queda.

Baixem cap a Sant Pere amb l'última llum del dia, parlant de bruixes, monjos i templaris. Els ratpenats passen per sobre dels nostres caps i dels pins.

Ja de nit, arribem al monestir, del que solament distingim suggestives i grandioses siluetes.

Bebem un glop de la fresca font extramurs de Sant Pere. L'aigua raja d'un cap de marbre, mig lleó, mig boc, envoltat de símbols esotèrics i dins d'una fornícula excavada dins la pedra. Sembla que beure d'aquesta font, sigui més que una necessitat, un ritus.

Abaix a Selva o en el Port, només queda una cosa per a completar la fornada: l'olla de suquet de peix, preparat amb foc de llenya per algun vell pescador. Després els efluvis d'un cremat i les notes d'una Havanera, ens submergiran en somnis i evocacions dels que ens serà molt difícil despertar, dins la mateixa casa on tan sols fa pocs anys, una vella de Selva... "feia ballar les bótes".

101
**FENT AMICS,
UN BON EQUIP
HEM RECORREGUT
UN LLARG CAMÍ**

FOTOCOMPOSICIÓ

Roger

FOTOMECÀNICA

CYAN CROM

IMPREMTA

TRAMA

2^m ANNIVERSARI

LA MAR
D'AMUNT

Colerencs amb

el pa sota el braç

Altre cop, "l'alcalde cigonya" en Miquel Carrés, al front del Consistori Municipal, va donar el proppassat 24 de setembre la benvinguda a la primera dama de Catalunya, Marta Ferrusola, que per segona vegada va acudir al poble per fer lliurament dels premis de natalitat d'enguany.

Com sabeu, tots els nadons nascuts a Colera en el transcurs de l'any, i que els seus pares compleixin els requisits necessaris: estar empadronats al poble, i que els seus altres fills, si en tenen, vagin a l'escola del mateix poble, es reparteixen el premi d'un milió de pessetes.

Tot l'enrenou va començar l'any 1989 quan la Conselleria d'Ensenyament va suprimir un dels tres metres del col·legi per manca d'alumnes.

Actualment, l'escola Puig d'Esquers ha augmentat el nombre d'alumnes un 80%, i ha passat de tenir 27 nens l'any 1989 a 41 enguany.

De ben segur que ningú té el fill pel premi, però sí que d'aquesta manera, almenys si no és veritat que els fills vénen amb un pa de quilo sota el braç, sí que ho és que a Colera arriben amb un "llonguet".

Felicitats

E. GIL

Elena Gil Burgueño
Col·legiada núm. 594

VENDA - LLOGUERS
TERRENYS - TORRES
APARTAMENTS - ESTUDIS

Agència Immobiliària

S. G I L

c/. Castellar, 38 - Tel. 38 02 42 - Fax 38 00 01

LLANÇÀ

Colerencs, recapitulem

Una vegada acabada la tasca que donarà el balanç final de la Festa Major de Colera d'enguany, la Comissió de Festes convocarà una reunió adreçada a tots els colerencs per a la seva informació i vist-i-plau i per a copsar la voluntat de la majoria, amb el propòsit d'endegar la Festa Major de l'any vinent.

Val a dir, que el nivell de participació ha estat molt positiu, malgrat el temps, que durant alguns dies no hi ha acompanyat com tothom voldria. Però aquest fet ha servit per demostrar, una vegada més, la necessitat del lloguer de l'envelat, tot i suposant la despesa més important de tota la festa.

Pendants de la decisió final de la majoria dels convilatans que assisteixin a la reunió esmentada, es procedirà a la contractació dels components per a la propera Festa, si s'escau.

Per aquest motiu el representant artístic ens ha reservat, a instància de la Comissió, tots els components que han actuat enguany, fins el 30 de novembre, per a donar-li la resposta.

Estem convençuts que tots plegats trobarem la millor manera per superar aquesta situació, que tot i no essent extrema és preocupant per part dels components de la Comissió, envers al si de la nostra Festa.

També cal afegir, que fruit de la conscienciació popular les pèr-

dues d'enguany no han estat tan excessives com en anys anteriors.

El que vol dir és que si tots plegats entenguéssim que la Festa Major de Colera és patrimoni i participativa per a tothom, els resultats serien més satisfactoris.

Recordo que l'any passat quan vaig fer aquest mateix comentari, esmentava la presència d'un buit, d'una llacuna que no s'acabava d'integrar. Enguany i en aquest sentit, s'han aconseguit algunes millores, no obstant queden encara alguns col·lectius als que costa integrar-se a la pinya de germanor desitjada, en pro de la Festa Major del nostre poble. Així de senzill.

De totes maneres, esperem trobar una felix entesa entre tots plegats per seguir endavant, i donar llum verda a una Festa Major, admirada des de fora i patrimoni i orgull dels colerencs.

Tots plegats hi tenim alguna cosa a dir.

Seria desconsiderat per la meua part ignorar aquella gent que d'una manera o altra han contribuït en tots els aspectes de la Festa. Per

tant, rebeu de bon cor la nostra felicitació i el reconeixement de tots els que hem gaudit de la seva brillantor.

Aquells i aquelles que passaren casa per casa demanant aportacions voluntàries. Aquells i aquelles que han estat fins altes hores de la matinada servint begudes, escombrant l'envelat, carregant neveres, venent cartrons i tires de la rifa. Aquells i aquelles que com una sola veu han ajudat a desmuntar les taules i cadires del dinar de germanor. Els que han recollit les ampolles i queviures de la cuina. A la mainada de l'Escola del Port de la Selva per la seva presència a la jornada esportivo-escolar. Als nostres veïns de Portbou, Llançà, Port de la Selva, Figueres, Girona, Blanes, El Figueró,... Agrair el gest d'amistat del Conjunt Setson per mantenir la nostra Festa. A Miquel Tudela que espontàniament ens dedicarà una altra sardana. A tots els que vàreu estar entre nosaltres un moment o altre. Als pintors que varen acceptar exposar les seves obres per l'exposició col·lectiva durant aquestes diades. I, per acabar, a una persona molt entranyable, molt nostra, que és mereixedor del reconeixement de tots plegats. GRÀCIES EDUARDO.

MIQUEL CARRÉS
Alcalde de l'Ajuntament

T TURA
FRED COMERCIAL

Canigó, 3 - Tel. 23 19 61 VILABLAREIX

*Pressupostos
sense compromís*

CAMBRES D'OBRA I
DESMUNTABLES
VITRINES
CONGELADORS
MÀQUINES DE FER GLAÇONS
AIRE CONDICIONAT
BOMBES DE CALOR
SERVEI DE MANTENIMENT PROPI

PROPERAMENT, SERVEI TÈCNIC A LLANÇÀ • Carrer Farella, 13

El meu nét Pol, entrà esverat, enseyant-me un diari en el qual, a primera plana, destacat amb grosses lletres deia: "BANYISTA ATACAT PER UN TAURÓ EN UNA PLATJA VALENCIANA QUE SE LI HA EMPORTAT ELS CINCO DITS D'UN PEU".

Sembla que el banyista, un metge de més de setanta anys, expert nedador, nedava a uns cinc-cents metres de la vorera d'una platja molt propera a València i un peix de més d'un metre i mig de llargària, l'atacà seccionant-li els cinc dits d'un peu, al que foragità a puntades de peu, podent retornar a la platja després de fer-se un torniquet per tal d'evitar la pèrdua de sang. És el primer atac conegut a l'home en les costes catalanes.

En Pol estava veritablement espantat, alarmat preguntant-me:

ÉS QUÈ HI HA ESQUALS PERILLOSOS PER L'HOME A LA MEDITERRÀNIA?

Sí hem d'ésser sincers, hem de dir que en la Mediterrània Occidental, separada de l'oriental per la cordillera submergida que va des de Sicília a Tunísia, existeixen, en més o menys quantitat, sigui perquè hi viuen normalment o bé perquè s'hi presenten esporàdicament, unes vuit espècies d'esquals que, teòricament en un determinant moment, si es donen les circumstàncies adequades, poden representar perill per l'home.

Dues d'elles són bastant corrents, d'altres s'ha detectat la seva presència esporàdica i de dues només s'ha localitzat la seva presència en les costes magrebines, Sicília i Mar Lligur.

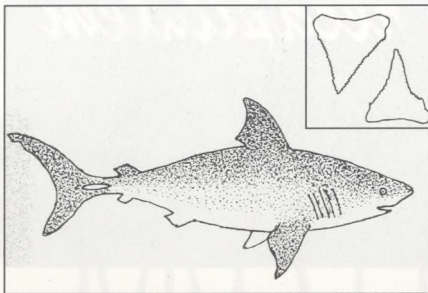
Normalment són peixos que viuen en alta mar, lluny de la costa, a la qual s'apropen rares vegades, per tant és difícil que escometin a les persones. No obstant en els últims vint anys s'han detectat, confirmats, set atacs a l'home, l'últim, el de principis de setembre en una platja valenciana. D'aquests, un sol, a un submarinista italià fou mortal i ocorregué prop de l'illa d'Elba.

Dos d'ells, sembla, foren ocasionats per Taurons blancs, un tercer per una Tintorera i la resta per espècies no identificades.

Un promig d'un atac cada tres anys en les costes mediterrànies, en les que milions de persones, anualment, s'hi banyen o practiquen el submarinisme, no és alarmant i creiem que si els homes prenguessin la precaució de no banyar-se en aigües profundes i els pescadors submarins no portessin, subjectes a la cintura, preses sagnants o no intentessin clavar cap esqual, encara n'hi hauria menys.

Vegem quines són les espècies que poden ser perilloses:

En primer lloc tres de la família Isuridae:

EL TAURÓ BLANC ("*Carcharodon carcharias*"), conegut també com menja homes, espècie pròpia dels mars tropicals, on és l'espècie més temuda per tot ésser vivent, els grans exemplars del qual, en el seu hàbitat natural, poden amidar fins deu metres de llargària, amb un pes d'unes tres tones.

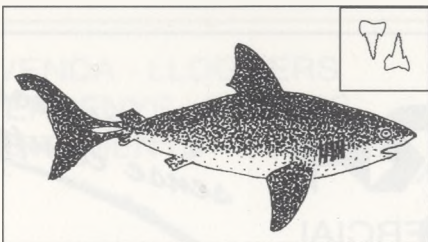
El seu cos és gruixut, fusiforme, amb la boca arquejada, molt gran, en posició ínfera, guarnida de grosses dents triangulars en la mandíbula superior i més punxagudes en la inferior, que són capaces de partir d'una dentellada el cos d'un home.

El seu color és gris cendrós, més o menys fosc en el dors, que s'aclareix en els flancs, per esdevenir blanquinós en el ventre.

La primera dorsal, situada gairebé en el centre del cos, és àmplia i té forma de triangle equilàter. La cua, en forma de mitja lluna, és molt àmplia. Quan neda en superfície aflora fora de l'aigua la punta de la dorsal i el lòbul superior de la cua.

En els últims vint anys s'ha detectat la presència de quatre exemplars, un en aigües de l'illa de Còrsega, un altre a les de l'illa d'Elba, un tercer en el golf de Lleó i el quart embarrancà a la platja de la Mar Menuda (Tossa de Mar) la tardor passada.

Aquest últim, que veiérem, era un exemplar mascle, adult, que amidà 4'75 metres de llargària.

EL MARRAIX ("*Lamna nasus*"), de forma bastant semblant a l'anterior, però que solament arriba a uns quatre metres de llargària i el color del qual és blau-negrós en el dors, que aclareix en

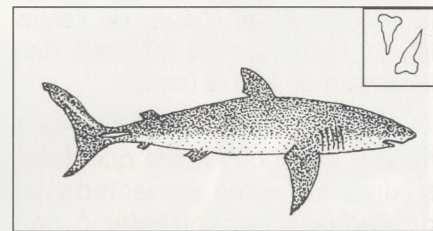
els flancs, per esdevenir blanquinós en el ventre.

La seva dentadura, menys potent que la del tauró també és molt apreciable, amb les dents menys amples, amb les que, no obstant ataca fins i tot a les tonyines.

Es pot trobar tant en superfície o prop d'ella, com a considerable profunditat, perseguint els bancs d'anxova, sardina, verats, bonítols i fins i tot tonyines.

El seu hàbitat és l'Atlàntic, abunda a l'estret de Gibraltar i possiblement entra en aigües mediterrànies properes. Hi ha constància de la presència d'un exemplar adult en el golf de Gènova i d'un de jove a les costes italianes.

Encara que no es coneix cap atac fet per aquesta espècie, podria ser perillós per l'home.

EL SOLRAIG ("*Isurus oxyrinchus*") és una espècie bastant coneguda en les nostres aigües pelàgiques, lluny de la costera, en la qual solament tenim constància de la seva presència en ocasió de la mort d'algun gros cetaci, la putrefacció del qual l'atrau, per tal de menjar les seves restes.

El seu cos és allargat, lateralment el seu morro és cònic, la seva boca armada de potents dents molt llargues, lleugerament ondulades, triangulars.

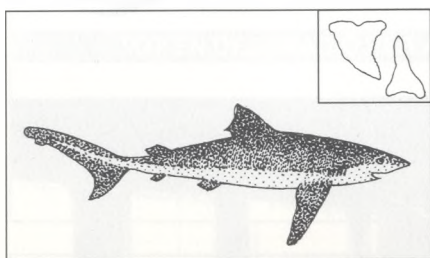
És un peix de superfície, que en desplaçar-se, aflora la seva potent dorsal fora de l'aigua, així com part del lòbul superior de la cua. Persegueix els bancs de peixos pelàgics, des de sardina a bonítols, atacant a les tonyines i, inclús als peixos espasa amb els que entaula veritables lluites.

Pot arribar als quatre metres de llargària, si bé els exemplars més corrents en les nostres aigües no superen els tres.

És perseguit pels pescadors esportius d'altura per la seva defensa, saltant fóra de l'aigua en clavar-lo amb l'ham.

No coneixem cap atac a l'home per aquesta espècie que, no obstant pot ésser perillós en cas de ferir-lo, acorralar-lo o posar-lo viu, una vegada capturat, dins d'una embarcació.

LA TINTORERA ("*Prionace glauca*") o tauró blau, és una espècie bastant

corrent en les nostres aigües pelàgiques, lluny de la costera, però en la que, no obstant, circumstancialment s'apropa, ja que l'hem vist capturar per arts d'arrossegament o de parada tirats des de la mateixa, a la vegada que l'hem voltat amb la teranyina a menys de quatre-cents metres de la vorera.

Un submarinista, fent fotografia submarina, en els espadats del Cap de Creus, a uns dotze metres de profunditat, en passar-li una ombra per sobre, creient que es tractava d'una embarcació aixecà el cap i comprovà que es tractava de dues tintoreres, una d'uns dos metres de llargària i l'altra més petita. Se'l miraren, donaren un parell de voltes per sobre d'ell, passant a uns dos metres del mateix i se n'anaren sense molestar-lo.

Si bé sembla que en els grans oceans pot amidar fins uns sis metres de llargària, els capturats en les nostres aigües rarament sobrepassen els dos metres.

El seu color és blau-verdós molt bonic, que s'aclareix en els flancs, fins esdevenir blanc en la regió ventral.

Té un cos allargat, esbelt, amb el morro cònic, la boca molt arquejada, armada de fortes dents triangulars en la mandíbula superior i llargues i punxagudes a la inferior. Les pectorals són llargues i falciformes.

Tant neda en superfície o prop d'ella com a més de cent-cinquanta metres de profunditat. Els nostres palangrers en capturen amb força freqüència, pel que és habitual veure'n en les nostres llotges.

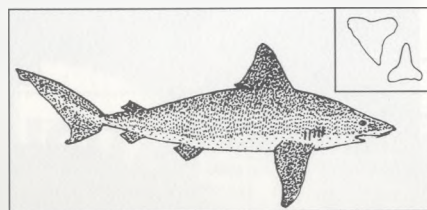
Sembla que la seva perillositat, per l'home, en aigües costaneres és més potencial que real, ja que pesi a la seva abundor, en els últims vint anys només s'ha pogut identificar un atac a l'home. Això no vol dir que, en determinades circumstàncies, atret per la sang, ferit o acorralat, no pugui ser perillós.

LA TINTORERA GRISA ("*Carcharhinus plumbeus*") és un esqual de cos més gruixut que el de la tintorera, de color grisenc, més o menys fosc en el dors i blanquinós en el ventre.

Pot amidar dos metres i mig. La seva boca molt ampla està armada de dents

triangulars dalt i més petites i punxegudes sota.

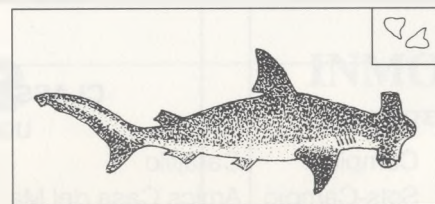
Si bé sembla prefereix preses petites, s'ha de tenir-li respecte ja que, potencialment, pot ésser perillós.

És una espècie costanera que sembla no existeix en aigües catalanes i que té preferència per les properes a desembocadures de grans corrents fluvials i que tant pot trobar-se en superfície com en profunditats de fins 50 metres.

Hi ha antecedents de captures a les costes de Sicília, Argèlia, Adriàtic, Golf de Gènova, etc. així com d'exemplars joves a Nàpols i Niça entre altres.

No tenim coneixement de cap atac fet per aquesta espècie.

EL PEIX MARTELL I LA CORNUDA

("Sphyrna zygaena i S. tudes"). Són els dos representants de la família Sphirnidæ en la Mediterrània, fàcils de distingir pel seu cap en forma de martell de manyà, amb els ulls als extrems.

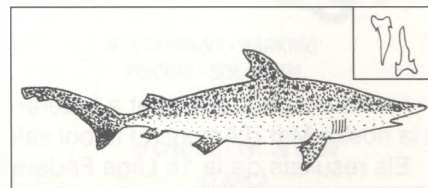
El S. tudes no sobrepassa mai el metre i mig, mentre que el S. zygaena, en el seu hàbitat natural pot amidar fins quatre metres de llargària, si bé en la Mediterrània un exemplar de dos metres ja es considera molt gros.

La seva boca està armada de fortes dents subtriangulars.

Generalment neden en alta mar aflorant el lòbul superior de la dorsal sobre de l'aigua. Si bé la seva alimentació consisteix en peixos i cefalòpodes, sembla que els grossos exemplars poden atacar l'home sense cap mena de provocació.

En la Mediterrània no hi ha constància de cap atac.

EL TAURÓ TORO ("*Odontaspis taurus*") és una espècie molt rara en la Mediterrània, ja que el seu hàbitat és l'Atlàntic, tant occidental com oriental, des de l'alçada de l'estret de Gibraltar a la de l'Àfrica del Sud, no obstant hi ha

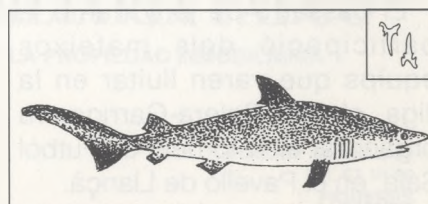
cites de captures a l'estret de Messina i costes sicilianes.

El seu cos és allargat, amb el morro cònic i la potent boca armada de dents punyaliformes, amb dues petites cúspides laterals. Pot amidar fins tres metres de llargària.

El seu color és amarronat, amb taques més fosques.

Espècie costanera, que freqüenta aigües poc profundes, molt predador, ataca qualsevol presa en moviment, essent capaç d'atacar l'home sense cap mena de provocació, havent-hi constància que és un dels esquals que ataca a l'home amb més freqüència a les costes de Sud-Àfrica.

Donada la seva raresa no tenim constància de cap atac d'aquesta espècie en aigües mediterrànies, però cal tenir-lo en compte en cas de detectar-ne algun.

EL TAURÓ FEROTGE ("*Odeontaspis ferox*") sembla que pot arribar als quatre metres de llargària, si bé en aigües mediterrànies és rar que sobrepassin els tres.

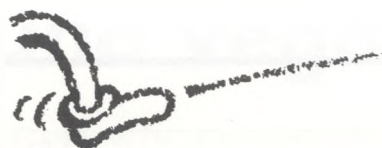
La seva forma és bastant semblant a la de l'espècie anterior però el seu color és gris fosc en el dors i blanquinós en el ventre, amb el lòbul inferior de la caudal i els extrems de les ventrals i anal negreses.

La boca, armada de fortes dents punyaliformes pot ésser perillosa per l'home, si bé no coneixem cap atac per part d'aquesta espècie que, el mateix es pot trobar a 15 com a 400 metres de profunditat.

El seu hàbitat natural són les costes de l'Atlàntic oriental si bé hi ha cites de la seva presència en aigües del Magreb, de Sicília, de l'Adriàtic i del Mar Lìgur.

Aquestes són les espècies, d'entre els prop de trenta esquals que existeixen en la Mediterrània, que teòricament, poden oferir perill per l'home.

"NAUTILUS"

FUTBOL SALA

ESTADÍSTICA DE LA LIGA 92-93

Un nou esport ha arribat a federar-se a la nostra Mar d'Amunt. El futbol sala.

Els resultats de la 1a Lliga Federada 92-93 que es va disputar en el Pavelló Municipal de Llançà amb la participació de 8 equips, va acabar-se amb la següent classificació:

- Carajillo
- Amigos Casa del Mar
- A.E. Llançà
- Bar Ebre
- Portbou
- C.E. Colera-Garriga
- Grifeu
- C. Terrades

A tots ells, felicitats per la seva esportivitat. La nova lliga 93-94 començarà el proper 6 de novembre al mateix Pavelló.

1r Torneig C.E. Colera de Futbol Sala

El passat 5 de juny i amb la participació dels mateixos equips que varen lluitar en la lliga, el C.E. Colera-Garriga, va organitzar el 1r torneig de Futbol Sala, en el Pavelló de Llançà.

Varen ser 7 hores seguides d'espectacle i de futbol.

Tant els equips com els jugadors varen rebre els trofeus i records corresponents, cedits gentilmente per diferents persones i establiments.

Altres establiments col·laboradors varen ser:

Restaurant el Jovent / Frankfurt Plaza / Rt. Garbet / Comissió de Festes de Colera / Banc Popular / Càmping Sant Miquel / Josep Ferrer A.P.I. / Hotel la Gambina / Hostal Bon Repòs / Boutique Papillon / Assegurances C. Sans / Gallina Blanca / la Caixa.

A tots ells i als participants: Moltes Gràcies. Ah! al sorteig celebrat durant el campionat, els núms. guanyadors varen ser: pel pernil, el 2.789 i per la caixa de cava, el núm. 2.360.

CLASSIFICACIÓ

Campió	Carajillo	Trofeu del C.E. Colera-Garriga.
Sots-Campió	Amics Casa del Mar	Trofeu Miquel Carrés
3r	Bar Ebre	Trofeu Dolors Mias
4t	Portbou	Trofeu Càmping Garbet
5è	Grifeu	Trofeu Electro Hogar Garriga
6è	C.E. Colera-Garriga	Trofeu Farmàcia M. Revilla
7è	A.E. Llançà	Trofeu Supermercat Albert
8è	Terrades	Trofeu Supermercat Aldi

Els components de l'equip C.E. Colera-Garriga organitzadors del torneig.

Cuines LLANÇÀ

TOT EN DECORACIÓ PER A LA CUINA

EXPOSICIÓ i VENDA:
c/ Palandriu, 3 • Tels. 38 90 52* - 12 04 34
LLANÇÀ

HABITACIONES - CHAMBRES
ROOMS - ZIMMER

HOSTAL BERI

RESTAURANT - PÀRQUING
PISCINA - SOLÀRIUM

c/ Creu s/n - Tel. 38 01 98
LLANÇÀ

LA GRANOTA

PLANTES i FLORS

TOT TIPUS DE RAMS
ADORNAMENTS D'ESGLÉSIES
CORONES
PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS
FLORS SEQUES i ARTIFICIALS

LOTERIA PRIMITIVA

c/ Plaça Major, 22 - Tel. 12 50 50

PORTBOU

ALIMENTACIÓ-LICORS CAN COLL

"LE PERROQUET"

c/ Colera, 1 - Tel. 39 02 33

PORTBOU

Perfumeria

lupe

PORTBOU

Rambla Catalunya, 13

PORTBOU

COMPRA - VENTA TERRENOS
VILLAS - APARTAMENTS

ALQUILER
LOCATIONS

ACHAT - VENTE TERRAINS
VILLAS - APPARTEMENTS

INMOBILIARIA FALCÓ

AGENTE DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA

Pl. Mayor, 1
Tel. 38 00 91
LLANÇÀ

Francesc de Paula, 24
Tel. 67 18 66
FIGUERES

**CENTRE
FISIOTERAPÈUTIC
FIGUERES**

ANTONI RUIZ GARCÍA
D.U.I. (A.T.S. practicant
Fisioteràpia)

FISOTERÀPIA - KINESIOLOGIA - HOLÍSTICA
MANIPULACIONS - REFLOTÈRÀPIA PODAL
REMEIS FLORAL DE BACH

Plaça Víctor Català, 20 FIGUERES Tel. 51 08 78

CLÍNICA DENTAL

Dr. Antoni Darnés i Cirera

METGE - ESTOMATÒLEG

Carrer Trafalgar, 3, 1r - Tel. 38 01 70
PORT DE LLANÇÀ

Hostal Bon Repòs

Francisco Ribera, 12

Tel. 38 90 12

SANT MIQUEL DE COLERA

Una gran cobla

El propassat 6 d'agost, coincidint el segon dia de la Festa Major, va venir a tocar sardanes una cobla holandesa, que moltes de catalanes voldrien fer-ho bé com ells, i porta per nom "LA PRINCIPAL D'AMSTERDAM".

No crec que l'haguessin fet venir amb motiu de la Festa local, ja que aquesta festa l'han tret.

Vingueren a passar unes petites vacances a Catalunya i es donaren a conèixer, per demostrar que a Holanda no sols hi ha formatges i tulipans, que els músics també saben tocar sardanes.

No cobraven res, sinó que on actuaven els convidaven, tenien l'estança pagada.

Fa vuit anys que la formaren i per tant que existeix; són onze professors de diferents instruments de música, però dels fundadors sols en queden tres. Han tret un disc de sardanes escollides per ells.

La componen tres senyores i vuit senyors, repeteixo, tots professors.

De les tres senyores -cosa insòlita- dues toquen la trompeta i l'altra el segon tible.

El director vingué per primera vegada a un poble de la Costa Brava, i com que era professor de música l'impressionà la dansa de Catalunya. Diu que la música melodiosa i suau de la sardana en oir-la per primera vegada, té un impacte que no s'oblida mai més.

Féu tres viatges a casa nostra: el primer turístic, que fou quan va conèixer la sardana, quedant prendat.

A la segona vegada vingué en bicicleta, travessà tot França, a una vall dels Pirineus, trobà un poblet petit al mig de muntanyes i tocaven sardanes, era la Festa Major i pensà "ja sóc a Catalunya", però encara hagué

de fer forces quilòmetres més per arribar on ell volia. I al final arribà a un poble prop de la costa "Torroella de Montgrí" -i sentí novament sardanes- és quan digué que volia fer una "cobla" a Amsterdam.

Cercà companys per fer-la i arribà el tercer viatge: en aquest vingué a comprar instruments de segona mà; anà a Torroella de Montgrí i trobà dues tenores per dues-centes cinquanta mil pessetes i a Barcelona, un flabiol i un tamborí.

Els instruments són: flabiol i tamborí, dues tenores, dos tibles, dues trompetes, (un trombó de vares i en lloc de fiscorns, dues tubes) i contrabaix que és tocat pel director.

Durant l'Audició el director es trobà amb una noia holandesa -professora de música també, que està als Estats Units i havien treballat junts. És sorprenent que s'haguessin de trobar al Port de la Selva.

Haig de dir també que el fundador de la cobla, està casat amb una senyora catalana.

Varen tenir un acolliment apoteòsic per allò de ser d'Holanda i tocar sardanes; al final de "l'audició" se'ls féu repetir la sardana dues vegades i el públic no parava d'aplaudir.

Els, es posaren drets saludant al seu públic que els aclamava.

Sí, ens han tret la Festa Major, els que estimem les tradicions i el poc que queda del poble vàrem baixar a gaudir bé de la Festa.

Els catalans no demostrem, però sí agraïm.

Sempre pensem abans i no oblidem.

EL NOI DE LA FLORA

Xemeneies

FUGAR

Dissenyem la seva pròpia llar...

400 m² d'exposició amb 43 xemeneies i 20 barbacoes

c/. Vilallonga, 16 - Tel. 67 34 93 - 17600 FIGUERES

CAFETERIA • SNACK-BAR

EBRE

Obert de 7,30 a 3,00 h

c/ Ebre, 6 LLANÇÀ Tel. 12 03 34

*Si fem aquesta revista, imagineu-vos
el que podem fer per vosaltres*

**Anphos
gràfic**

**LOGOTIPS • TARGES •
IMPRESOS • CATÀLEGS
PUBLICITAT • ETC...**

**Demaneu informació i pressupostos
sense compromís
al Tel. 12 08 01 de LLANÇÀ**

LA CURTA MEMÒRIA

“Temps de Verema”

L'estiu s'acabava de faiçó repetida però sempre sorprenent.

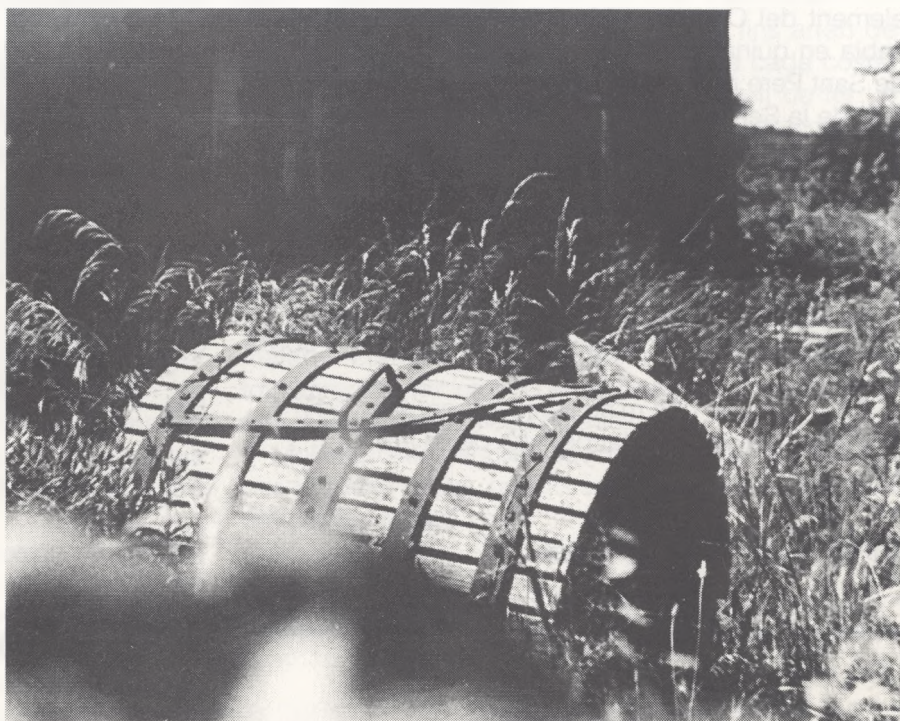
Quedaven enrere els banys de sol i aigua de mar, els dinars d'abundoses amanides de tomata salabrosa a l'ombra de la parra, amb llargs traguinyols del bon vi de cada dia; els sopars a la fresca del pati o de l'eixida amb el peix que el pare portava orgullós a casa —guiules, julioles i serrans— un gratat de peixot fregit amb tot el regust de les algues, el bon pa i el vi de la terra, un préssec de vinya per postres amb garnatxa o vi ranci... i ni els reis gaudien de millor àpat!

Guardàvem per l'hivern el record del sol que recremava les roques i que la tramuntaneta feia més suportable, i també amb molt grat l'olor dels musclos oberts al vapor i d'escalivades que s'escapaven de la cuina, i de les prunes clàudies i les pometes de Sant Joan, de la menta que envoltava el pou i de la flor de nit arreu de l'hort.

En tombar una cantonada ens feria la cara un vent massa fresc. A la nit ens posàvem una manta de cotó al llit. Pel matí una boirina mullada havia brodat amb perletes de vidre les fulles de la figuera. El sol tebi revifava les flors dels jardins, madurava els raïms a les vinyes. S'oferien apetitoses les móres en els marges. Els bolets traspuntaven les pinedes. Era el temps de verema.

Dels cellers brollava un cruiximent de fustes: semals, pasteres i bocois tornarien a veure la llum. La gent, ben atrafegada, anava per feina. Lluny havia quedat la festa Major, començava ara la festa del treball. Si Déu volia i les pedregades passaven de llarg, la collita seria bona i el vi de molt grau. Els dinerons ben afanyats farien casaments i pagarien comptes antics dels de “pagaré per veremes”.

Els carros feien el camí vinya-celler, celler-vinya, mil vegades

repetit; l'amo tot davant i el seu gos dessota el carruatge buscant l'ombra. Els gats observaven des de la finestra la gent esbojarrada, activa, sorollosa, i s'adormien indolents.

Quan el ritme viu de la collita es feia familiar, un nou brogit més fort feia sortir els infants al carrer. Arribaven els “matxos de muntanya”, les cavalleries que ornades de flors, llaçades, serrells i picarols, venien de lluny per transportar les càrregues de les vinyes més encimbellades. Les fermes veus dels nois ben plantats que els conduïen amb els “arri mul” i el tintineig de les campanetes feien revolucionar el veïnat, encomanant-li optimisme a raig.

Des de la primera llum a la vinya tot era tragí. Homes, dones i nens collien el raïm. Un cap de colla abocava el contingut de les galledes a les banastes i de les banastes a les semals. Es carregaven al carro les portadores amb l'ajut dels pals semalers. De la vinya al poble, milers de vespres en seguici brunzidor. Al celler, o al mateix carrer,

els homes i els nens pitjaven raïms a la pastera, entre rialles i cançons. Les dones preparaven un bon guisadot. Per sopar tothom tenia bona gana. A la vinya no hi havia massa temps per menjar. Tal vegada un esmorzar a mig matí sota l'ametller, pa amb botifarra, una bóta de vi que anava de mà en mà i uns moscats.

Quan el raïm premut a la pastera i després a la premsa perdia la seva condició de fruita per començar a ser beguda de déus; quan els preciats suc omplien les tines i començava el procés de fermentació; quan el tresor guardat en el silenci basilical del celler era ja vi, el poble anava perdent-ne l'olor. Els conills menjucaven els grans de raïms oblidats en els ceps. Les àvies preparaven la confitura de most. Els patriarques tastaven el vi novell i el comparaven amb el de l'anyada passada, si no els hi era adversa la curta memòria.

Setembre de 1993
JOAN M^a. PAU I NEGRE

de Conya...

Un dia de la primera desena del passat mes d'agost, jo era assegut als esglaons de "l'Art de Port de Reig" parlant, junt amb l'amic Paez, em vingué un element del Consistori Municipal demanant-me si jo sabia en quina època havien baixat la imatge gòtica de Sant Pere que es troba actualment a l'església del Port de la Selva, procedent del Monestir de Sant Pere de Rodes.

La meua resposta va ser negativa; li vaig dir que sí ho sabia però no l'hi volia dir, que jo era molt jove i no ho recordo: que com que no hi era quan el varen baixar, no em voldria equivocar.

En canvi ell -que és foraster- em digué que sí ho recordava, que l'arrosegaven amb "matxes" i sobre socs.

Si ho sap, per què m'ho venia a preguntar a mi?
Dubto que sigui veritat però ho deixo així.

Jo penso que ho va llegir això a un article dels que escrivia l'Anna Nadal de Sanjuan fa ja bastants anys, ella feia una suposició de com el podien haver baixat sense camins ni carreteres, per aquestes muntanyes de Déu, dient si ho havien fet sobre socs.

I si aquest senyor és un super-home, que sigui així de vell, suggereixo que l'haurien ja d'haver jubilat, no deu -amb tots els respectes- ocupar un lloc oficial i haurien de fer-li un homenatge.

Ara ja fa sobre els 150 anys que el baixaren; fou cap a finals de la primera meitat del segle passat.

Repeteixo, demano un homenatge per aquest home centenari, que per coses menys importants es gasten diners.

Si hem de jugar al joc dels disbarats, el jugarem tots.

...i seriosament

La Imatge de Sant Pere fou baixada del Cenobi del mateix nom a la muntanya de Rodes del Port de la Selva, per en Pere Ferrer (que d'ofici era paleta, i era el meu besavi; quedem sis besnéts del Port de la Selva), ajudat per altres homes del poble -tots pescadors- i quan fou instal·lat a l'església, demanà de ser el "paborde", cosa que li concediren.

Com que tenia cinc fills -Nicolau, Pere, Francesc i Jaume- i l'única filla era la meua àvia Maria Ferrer i Paleta, que n'estava tan joiós d'ella, que per aquest fet organitzava la festa del 29 de juny anant les despeses a càrrec seu.

Ell, contractava l'orquestra local, pagava el capellà per dir la missa, el cor local, la cera per la il·luminació, etc. amb la condició que amb la seva filla havien de sortir de davanters, ballant "El Con-

Imatge de Sta. Helena

trapàs a la Mà del davant" que es ballava en aquesta festa i en altres diades catòliques.

Era una modalitat de ball molt peculiar del Port de la Selva.

I mentre visqué sempre tingué aquest privilegi.

Amb la revolució del 19 de juliol del 1936, novament foren els pescadors -avui tots morts- qui demostraren la fe i cultura -que ara ja no queda ni una cosa ni l'altra- els que salvaren d'una imminent destrossa la imatge de Sant Pere.

El meu pare tenia un carro amb quatre rodes, fet d'un xassís d'auto que feien servir per portar a estendards per assecar les xarxes -amb volant i fre i el tiraven amb dues cordes- i li demanaren les autoritats republicanes locals d'anar amb el dit carro a l'església a cercar la susdita imatge per portar-la als baixos de l'Ajuntament.

Ell, en Josep Mallol i Paltré, (Pepet Valentí), el meu oncle (Benet Valentí) i mariners que pescaven amb ells, Reig, Nadal, Esparener Paltré i alguns altres es presentaren a l'església, embolicaren el Sant amb catifes que hi havia per allà i amb molta cura perquè no es pogués fer malbé, l'embarcaren, junt amb dos marcs d'alabastre molt grossos i foren dipositats al magatzem de la Casa del Poble, avui caserna de la Guàrdia Civil, on la imatge hi estigué fins l'any 1939, que fou novament portada a l'església on es troba actualment.

Els marcs i altres coses que s'hi guardaven, com la imatge de Santa Helena portada de l'església de la Vall de Santa Creu, desaparegueren. Diuen que Santa Helena es troba a un museu de Barcelona.

A finals del segle XIX, volgueren ampliar l'església que resultava petita i les autoritats eclesiàstiques demanaren a la gent del poble voluntaris per aquesta tasca amb prestació popular.

Es varen començar les obres, però eren temps molt difícils -la gent era molt pobre- el 1879, havia passat la fil·loxera i havien mort totes les vinyes, i els homes a més de la pesca, com era l'habitud, anaven a la vinya a fer-les noves, o sigui que eren pocs els que podien els dies feiners anar a treballar a l'obra de l'església.

Això féu que durant la setmana fossin moltes les dones que anaven a fer de manobre. Si no podien tot el dia, hi anaven una hora, dues o mig jornal; el que bonament podien.

És per això que el o la que hi volia col·laborar amb

el treball, els dies festius, les autoritats catòliques els redimien de tot pecat.

Els pescadors podien anar a pescar les matinades dels dissabtes i dies festius, el producte de la pesca havia d'anar la meitat per l'obra de l'església, i l'altra anava a la parròquia de la Selva de Dalt.

La meua àvia paterna, dita l'àvia Valentina com la coneixien, el seu nom era Mariana Paltré, que hi anava a fer hores, diu que era una dona molt corpulenta i tirava de curria.

L'ampliació no es va acabar, es pujà fins arran de teulat, les dues parets laterals, un tros a cada costat a la del fons, deixant el mig sense res a fi de fer un absis de "mitja taronja" com deien en aquell temps.

S'acabaren els diners pel material i s'acabaren també les obres, fins el 1965 que es féu la nova ampliació, acabant-se el 69, que aprofitaren aquelles parets però l'església era com quan la construïren amb l'absis carrat.

Ja veieu doncs, que tant per part de la família materna com per la paterna, els meus avantpassats tots varen contribuir en bé de l'església; havien estat tots molt catòlics i molt creients.

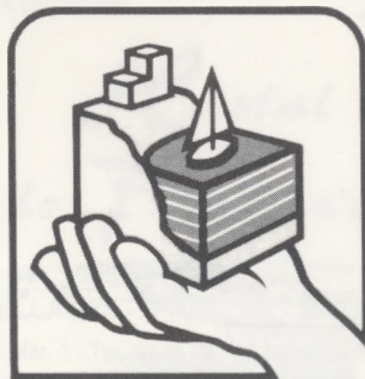
Moltes coses escrites aquí havien estat explicades per la meua mare, que jo sempre li demanava que em contés coses.

Josep Mallol i Oriol (Valentí)

Obert de les 3 de la tarda a les 11 de la nit
Divendres i dissabtes de les 3 de la tarda a les 5 de la matinada
ENTREPANS CALENTS A QUAALSEVOL HORA

Pau Casals, núm. 27 – Tel. 12 13 70 – **LLANÇÀ**

CAP_RAS

AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
LLOGUER - PROMOCIÓ I VENDA D'APARTAMENTS
CANVI DE MONEDA - LOCUTORI DE TELÈFONS
PREMSA NACIONAL I ESTRANGERA - FAX PÚBLIC

c/. Castellà, s/n
Tel. 38 09 50 - Fax 12 05 02
LLANÇÀ

LA CUINA DE L'ÀVIA

Panellets

1 Kg de sucre

1 Kg d'ametlles crues, pelades

3 ous

1/4 de litre d'aigua

Feu un almívar amb el sucre i l'aigua fins que queda a punt de bola, dur. Això es veu tirant-ne unes gotetes sobre el marbre de la cuina; després, retireu-lo del foc. Escalduu les ametlles, peleu-les, eixugeu-les bé i tritureu-les fins que quedin com pols (això es pot fer amb una màquina de trinxar carn). Poseu les ametlles picades en un bol gros, i de mica en mica, afegiu-hi l'almívar que ja teniu a punt, i treballeu-ho bé tot plegat amb una espàtula de fusta. Quan ja ho teniu tot ben barrejat, afegiu-hi els ous, d'un en un, i remenant-ho bé cada vegada, de tal manera que no hi posareu l'altre ou fins que tingueu l'anterior ben incorporat al massapà. Treballeu-ho tot plegat fins que quedi una massa ben llisa; després, este-neu-ho sobre el marbre de la cuina, perquè es refredi; quan ja és fred, treballeu la pasta amb les mans i ja està a punt de fer les panellets de la mena que vulgueu.

Panellets de pinyons: feu boletes de pasta de massapà de la mida d'una nou, passeu-les per clara d'ou deixada i per damunt d'una capa de pinyons, pitjant bé perquè els pinyons quedin ben agafats a la bola de massapà. Unteu una llauna de forn de mantega, poseu-hi a sobre els panellets i coeu-los uns deu minuts amb forn suau (th. 7).

Panellets de llimona: aparteu una part de massapà i afegiu-hi ratlladures de pell de llimona, feu boletes com en els panellets de pinyons i passeu-los per sobre de sucre granat, de manera que en quedin ben arrebossats; coeu-los amb els anteriors.

Panellets de gemma: feu-los tot afegint dos rovells d'ou al massapà i barrejant-ho bé. Feu boletes, arrebossant-les amb sucre granat, coeu-los com els anteriors.

Panellets de confitura: aparteu una part de pasta de massapà i estireu-la donant-li una forma allargada; al mig, poseu-hi una tira de confitura de codony, cargoleu-la com si fos un braç de gitano i talleu-la a llesques d'uns dos centímetres de gruix. Coeu-los com els altres.

EL RESTAURANT **LA VINYA** US COMUNICA QUE ÉS EL RESTAURANT DE TROBADA FORA DEL VOSTRE CONTORN. AL RESTAURANT LA VINYA, HI TROBAREU LA VERITABLE CUINA EMPORDANESA, DISPOSA DE MENJADORS PARTICULARS PER A EMPRESES I SALONS PER A CASAMENTS, COMUNIONS I BANQUETS.

PARKING PER A 300 COTXES, JARDÍ INFANTIL I MINIGOLF

A L'ENTRADA DE GARRIGUELLA, ENS TROBAREM !

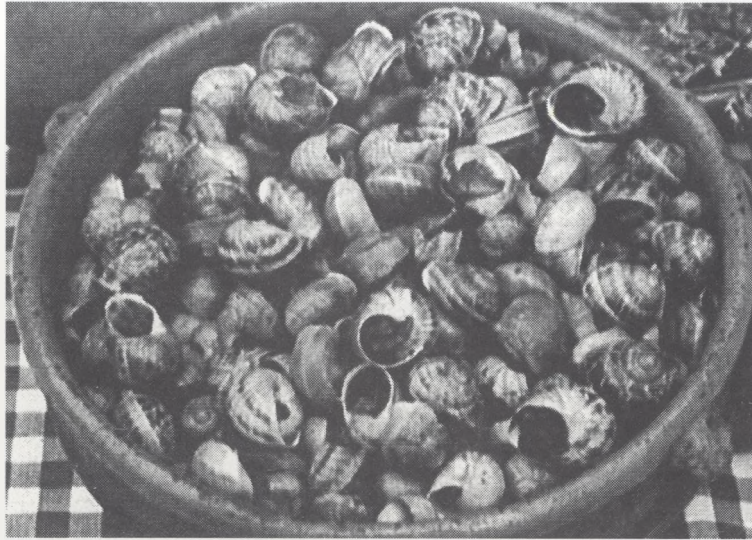
Ctra. La Jonquera-Roses, km 52,400 Tel. 53 01 01 GARRIGUELLA

COSES DEL MENJAR I DEL BEURE

Els cargols

Moltes vegades hem pensat, i amb extrema curiositat, el valor i la fam desesperada que havien de sentir, els que per primer cop varen menjar les ostres, els peus de cabra o percebes i els cargols. Cap d'ells, a l'igual que moltes altres viandes, visualment no són gens atractives. I sense saber el gust que tenen s'havia de tenir veritablement molta fam per a comprovar-ho.

El primer home, segons les referències històriques, que va menjar cargols, fou un llatí. El patrici romà Fulvius Harpinus, és el primer nom que apareix a la història lligat gastronòmicament al cargol, i que el va considerar delícia animal comestible. Harpinus tenia prop de Pompeia la primera granja de cria de cargols. Sembla que era una ampla explanada, tan-

cada de tal manera que els moluscs no podien sortir-ne. Segles més tard, els arqueòlegs trobaren milers de closques que demostren que l'emprenedor Harpinus va poder lligar un bon negoci rendible i floreixent.

D'això, es desprèn que els cargols ja estaven inclosos en la cuina romana i apareixien en les fórmules

de cuina (receptes) d'Apici, el gran tractadista culinari.

Els cargols, tan rastrers com són, comparteixen taula de poble i de compromís. Tant de pagès com de ministre; les seves preparacions des de les receptes romanes fins la clàssica dels cargols borgonyons admeten infinitat de preparacions.

Totes elles comparteixen una mateixa característica: la seva carn suau, melosa i fina.

I si després de llegir aquestes línies, ha acabat de ploure, ja ho sabeu, poseu-vos l'impermeable i les botes, agafeu una bossa i apa... que amb aquests sí que no poden dir allò de... se m'ha escapat pels pès.

Bon profit.

FOTO
Pumareda

SERVEI PROFESSIONAL

C/ Major, 6 - Tel. (972) 38 01 45
LLANÇÀ

RESTAURANT

Hostal
de Francia

Especialitat en:

GRAELLADES - PAELLES - MARISCADES

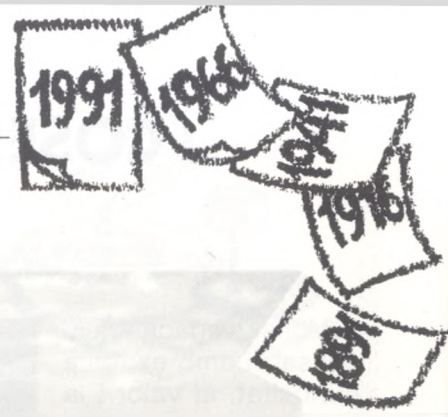
c/ del Mar, 1 - Tel. 39 01 69 - 39 04 15 - PORTBOU

Frankfurt-Bar
Mary Mar

GRAN ASSORTIMENT DE TAPES I ENTREPANS
PLATS COMBINATS

c/ Pujada, 27 - Tel. 39 05 62 - PORTBOU

TEMPS ERA TEMPS

Llançà, qui t'ha vist i qui et veu.

Allà on hi havien barques, ara hi ha cotxes. On pedres, ara asfalt, i on hi havia mar, formigó.

Hi ha avantatges, és ben cert; tots volem comoditats, però hi ha vegades que pensem si no és veritat allò de... Que bé es vivia abans !!!

a l'amic fidel

No et cal parlar
perquè jo t'entengui,
parla el teu mirar...
parla el teu silenci.

I el dia que et moris,
dolç amic Fidel,
els teus ulls groc mel
seguint mirant-me
com mira un estel
rodejat de calma
des de dalt del cel.

TRASPASSAMENTS

LLANÇÀ

Juan Chávez i Falcó, 28-7-93
Concepció Olivet Salleras, 9-8-93
Óscar Rafael Edagard Verbruggen, 27-8-93
Melitón Faixó i Llorens, 25-9-93
Martín Pacreu i Turro, 16-10-93
María Ortiz Álvarez, 17-10-93

EL PORT DE LA SELVA

Sara Mañas Esteban, 11-8-93
Rosa Pagès Dalmau, 26-9-93

PORTBOU

Ciriaco González Hernández, 25-8-93
José Gordi Muñoz, 13-9-93
Miquel Planas Mias, 26-9-93
Josefa Álvarez Mata, 29-9-93
Adolfo Ramírez Carrillo, 2-10-93
Luis Corominas Monedero, 3-10-93
Josefa Manero Retabe, 6-10-93
Nieves Pons Gómez, 15-10-93

NAIXEMENTS

LLANÇÀ

Jesús de Lera Cordon, 1-8-93,
fill de Jesús i Benita
Marc Olivet i Reigt, 31-8-93,
fill de Josep i Verònica
Andrea Mogio Medina, 29-8-93,
filla de José Joaquín i Josefa
Damià Granollers Carrera, 16-9-93,
fill de Jordi i Raquel
Antonio Vázquez i Carranza, 25-9-93,
fill de Tomàs i Esperanza
Xavier Soltero Estévez, 25-9-93,
fill de José Antonio i Amèlia
José Cruz Duran, 23-9-93,
fill de Juan i Antonia
Aitor Santiago Roig, 29-9-93,
fill de Prudencio i Consuelo
Helena García Amo, 30-9-93,
fill de José María i Josefa

Julio Bernardo Motera, 4-10-93,
fill de José-Julio i Isabel
Marc Antoni Àvila Espiago, 15-10-93,
fill de Francisco Antonio i de Montserrat

EL PORT DE LA SELVA

Júlia Casellas Luna,
filla de Joaquim i de Francisca, 5-8-93

PORTBOU

Melani Martín Melgar, 24-7-93
filla de José Antonio i Rosario
Marina Ramírez Carre, 1-9-93
filla de Juan i Carmen
Alejandra Garrido Atienza, 6-10-93
filla de José Àngel i Ma. Carmen

Incendis forestals

PER J. MALATS

Pitu "El Llufa"

Voleu rebre la nostra revista a casa vostra?
Res més fàcil. Ompliu la butlleta de subscripció i trameteu-la juntament amb un taló o gir postal de 1.500 ptes.
A partir del proper número, durant un any (6 exemplars) us l'enviarem al vostre domicili.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

NOM I COGNOMS _____

ADREÇA _____ NÚM. _____

POBLACIÓ _____ TEL. _____

Ompliu aquesta butlleta, i feu-la arribar a:
"La Mar d'Amunt" Apartat de correus, 143 17490 LLANÇA

Amphos

DECORACIÓ NÀUTICA

Si t'agrada la mar i vols tenir un racó a casa teva decorat adientment, cal que coneguis els nostres quadres.

Fets a mà, d'un en un, reproduïxen a escala totes les àmfors romanes i els peixos de la nostra mar.

Un selecte regal per fer,
o per fer-se un mateix

Demaneu informació: ☎ 12 08 01

CARTA D'ARTESA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Indústria i Energia
Direcció General d'Indústria

Vingui a viure al nostre camp.

**TORREMIRONA
GOLF CLUB**

Alt Empordà

La fascinació pel golf i la natura

Oficina:
Plaça del Sol, 10
17600 Figueres (Girona)
Tel.: (972) 67 42 00
Fax: (972) 67 39 27

Club:
Ctra. nacional 260, Km 46
17744 Navata (Girona)
Tel.: (972) 55 37 37
Fax: (972) 55 37 38